

Tölvutækni í bjórdrykkju

Skilningsrík glasamotta

8

Stýrivextir

Trúverðugleiki Seðlabankans að veði

12-13

Skuldabréfaútgáfa

Vaxtamunur við útlönd eykst

4

VIÐ UNDIRRITUN Í GÆR Búið er að selja Lánasjóð landbúnaðarins til Landsbankans.

Landbúnaðarlán til Landsbankans

Kaupsamningur milli Landsbanka Íslands og Lánasjóðs landbúnaðarins var undirritaður í gær. Kaupverðið er 2,653 milljarðar króna en auk Landsbankans buðu KB banki og Íslandsbanki í Lánasjóðinn.

Guðni Ágústsson landbúnaðarráðherra og Árni M. Mathiesen fjármálaráðherra undirrituðu samninginn fyrir hönd ríkisins. Umsjónaraðili sölunnar fyrir hönd ríkisins var framkvæmdarnefnd um einkavæðingu en fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspar var nefndinni til ráðgjafar við sölu.

Bankastjórar Landsbankans undirrituðu samninginn fyrir hönd kaupenda. - hb

Útrásarvísitalan lækkar:

Keops hástökkvori

Danska fasteignafélagið Keops sem Baugur Group á um þrjátíu prósentu eignarhlut í, hækkaði mest allra félaga í útrásarvísitölunni í liðinni viku. Lokagengi Keops í Kauphöllinni í Kaupmannahöfn var 19,6 á mánudag og nemur hækkunin því 9,21 prósentu á milli vikna.

Útrásarvísitalan lækkar hins vegar um 1,12 prósent á milli vikna og mælist 114,46 stig. Mest lækkaði breska félagið French Connection en Baugur Group á tæplega 14 prósentu hlut í félaginu. Lækkun á finnska fjármála-fyrirtækinu Sampo vegur þyngst í útrásarvísitölunni en hann hefur hlutfallslega mest vægi en bréf í honum lækkuðu um 0,38 prósent á milli vikna. - hb

FRÉTTIR VIKUNNAR

Undir væntingum | Hagnaður SÍF á öðrum ársfjórðungi var 33 þúsund evrur. Er það talsvert undir spám bankanna sem höfðu gert ráð fyrir tæplega 6,2 milljóna evra hagnaði. EBITDA-framlegð var einnig langt undir væntingum markaðsaðila.

2 milljarðar | Afgangur af rekstri ríkissjóðs í fyrra var tveir milljarðar króna samkvæmt ríkisreikningi. Árið áður var ríkissjóður rekinn með 6,1 milljarðs króna tapi. Tekjur ríkissjóðs af fjármagnstekjuskatti jukust um tæp fimmtíu prósent milli ára.

Söluaukning hjá Mosaic | Breska tiskukeðjan Mosaic hagnaðist um riflega 300 milljónir króna á fyrri árshelmingi rekstarárs félagsins. Á tímabilinu féll til töluverður kostnaður vegna kaupa á Karen Millen og Wistles auk kostnaðar vegna endurfjármögnunar og hlutfjárútbóðs.

Abramovich hagnast | Rússneski kaupsýslumaðurinn Roman Abramovich gekk frá sölu á tæplega 73 prósentu hlut í olíufélaginu Sibneft. Áætlaður hagnaður hans af sölnni er 820 milljarðar íslenskra króna.

Burðarás afskráður | Á föstudag var Burðarás, eitt stærsta félag Kauphallar Íslands, afskráður úr hlutfélagaskrá vegna samruna við Landsbankann og Straum fjárfestingabanka.

Vöruskiptajöfnuður | Vöruskiptajöfnuður við útlönd var óhagstæður um tæplega 1,8 milljarða kóna í ágúst mánuði. Í sama mánuði í fyrra var vöruskiptajöfnuður óhagstæður um rúmlega 5,8 milljarða króna. Halli á vöruskiptum við útlönd nemur nú um 59,2 milljörðum króna.

Atlantsolía stefnir á landsbyggðina

Ætlar sér einnig fimmtán stöðvar á höfuðborgarsvæðinu.

Hjalmar Blöndal
skrifar

Atlantsolía stefnir að því að fjölga afgreiðslustöðum félagsins á næstu misserum og ætlar að opna sjálfsafgreiðslustöðvar á nokkrum af helstu þéttbýliskjörnum á landsbyggðinni. Félagið opnaði fimmtu afgreiðslustöð sína á dögnum í Skeifunni en Atlantsolía hefur þegar hafið framkvæmdir við sjöttu bensinstöð félagsins við Húsgagnahöllina í Reykjavík.

Að sögn Huga Hreiðarssonar, kynningarstjóra Atlantsolíu, er stefnt að því að opna stöðina við Húsgagnahöllina fyrir árslok en fram undan er einnig uppbygging á landsbyggðinni. Óljóst sé þó hvenær hafist verður handa við þá uppbyggingu. „Við höfum lagt áherslu á að reyna að ná upp stærðarhagkvæmni í rekstri hér á höfuðborgarsvæðinu og fjölga útsölustöðum svo við fáum sambærileg kjör á eldsneyti á mörkuðum á við hin olíufélögin. Til þess þurfum við að koma upp fleiri stöðvum en við viljum vera með um fimmtán stöðvar hér á höfuðborgarsvæðinu. En við teljum að við verðum að þjóna landsbyggðinni líka og höfum þess vegna tryggt okkur lóðir á nokkrum stöðum og erum að leita fyrir okkur á öðrum,“ segir Hugi.

Félagið hefur tryggt sér lóð í nágrenni Selfoss, eða við Ingólfsfjall við afleggjarann að Grímsnesi, í Hveragerði og á Ísafirði. Þá hefur félagið komið á

ATLANTSOLÍA Ætlar að hefja samkeppni við hin olíufélögin á landsbyggðinni í ríkari mæli á næstu misserum.

samstarfi við Hreðavatnsskála í Norðurárdal um að þar verði opnuð sjálfsafgreiðslustöð en formlega á eftir að ganga frá skipulagi þjóðveggarins við Hreðavatnsskála. Þá er félagið á höttunum eftir lóð á Akureyri. Atlantsolía hefur sjálfsafgreiðslustöð í Reykjanesbæ nú þegar og er það eina stöð félagsins utan höfuðborgarsvæðisins.

„Það eru bara um tuttugu og fimm mánuðir síðan við höfum að selja bensín. Þetta verður að hafa sinn tíma en næstingsti aðillinn á markaðnum er að verða sextugur. Við eigum langt í land með að geta afkasta jafn miklu og hinir aðilarnir en við höfum náð að þrýsta niður verð á þessum markaði og ætlum okkur að gera það áfram,“ segir Hugi.

Sniðgengu hluthafa Grettis í stjórnarkjöri

Landsbankamenn höfðu ekkert samráð við féлага sína í Gretti fyrir stjórnarkjör í Straumi - Burðarási fjárfestingarbanka á síðasta hluthafafundi.

Björgvin Guðmundsson
skrifar

Ekkert samráð var haft við hluthafa í Fjárfestingarfélaginu Gretti þegar nýrri stjórn var stillt upp á hluthafafundi Straums - Burðaráss fjárfestingarbanka 15. september síðastliðinn. Grettir er stærsti einstaki hluthafinn í nýsameinuðu félagi Straums og Burðaráss. Samkvæmt heimildum Markaðarins gætti nokkurs þirringis meðal stærstu hluthafa Grettis með þessi vinnubrögð.

Björgólfur Thor Björgólfsson var kjörinn stjórnarformaður Straums - Burðaráss á hluthafafundinum. Þeir sem tengjast Björgólfi í stjórninni eru Eggert Magnússon og Þór Kristjánsson. Aðrir stjórnarmenn eru Magnús Kristinnson og Kristinn Björnsson. Báðir voru í stjórn Straums fyrir sameininguna en Björgólfur og Eggert voru í stjórn Burðaráss. Þar hefur Þór einnig setið. Hafði Björgólfur forystu í þessu máli enda félög honum tengd stórir hluthafar í SB Fjárfestingarbanka.

Landsbankinn á hlut í Fjárfestingarfélaginu Gretti ásamt Tryggingamiðstöðinni, fjárfestingarfélaginu Sundi og Nordic Partners. Landsbankinn á ekki meirihluta hlutfjár í Gretti. Ekkert samráð var haft við þrjá síðastnefndu hluthafa fyrir hluthafafundinn. Kom þetta flatt upp á menn en samkvæmt heimildum Markaðarins er ætlunin að horfa fram hjá þessu og vinna saman. Ástæðulaust sé að taka þetta nærri sér. Beðist hafi verið velvirðingar á þessu framferði. Þetta hafi verið fljótfærni í hita leiksins.

Við færum þér fjármálaheiminn

E*TRADE

Nú býðst þér að eiga milliliðalaus verðbréfavíðskipti með E*TRADE í gegnum netið á stærsta verðbréfamarkaði heims, Wall Street í Bandaríkjunum, og á mörkuðum í Svíþjóð, Finnlandi og Danmörku.

Kynntu þér málið á www.landsbanki.is

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | www.landsbanki.is

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Actavis Group	-1%	5%
Bakkavör Group	-2%	76%
Burðarás	1%	50%
Flaga Group	-3%	-42%
FL Group	-1%	48%
Grandi	0%	15%
Íslandsbanki	0%	33%
Jarðboranir	2%	2%
Kaupþing Bank	-1%	33%
Kögun	3%	20%
Landsbankinn	0%	83%
Marel	-1%	34%
SÍF	-5%	-7%
Straumur	-2%	41%
Össur	0%	12%

*Míðað við gengi í Kauphöll á mánudaginn

Stækka í Svíþjóð

KB banki fjórði stærstur á sænska hlutabréfamarkaðnum

KB banki jók markaðshlutdeild sína verulega í viðskiptum á sænska hlutabréfamarkaðnum í september miðað við allt árið í heild samkvæmt frétt Dagens Industri. Bankinn er fjórði stærsti markaðsaðilinn á þeim sænska á eftir Enskilda - SEB, Carnegie og Handelsbanken - SHB.

Hlutur KB banka var um 5,7 prósent í september af öllum hlutabréfaviðskiptum en 3,33 prósent fyrir níu fyrstu mánuðina. Carnegie, sem Landsbankinn á fimmtingshlut í, var með 8,8 prósent hlutdeild í síðasta mánuði en Enskilda 10,35 prósent. - eþa

HREIÐAR MÁR SIGURÐSSON Hlutur KB banka í viðskiptum á sænska hlutabréfamarkaðnum hefur aukist.

Þreifingar enn í gangi

Ekki hefur enn dregið til tíðinda í þreifingum FL Group og Sterling.

FL Group hefur lýst áhuga á kaupum á Sterling og hafa átt sér stað viðræður milli fulltrúa aðila um málið. Samkvæmt heimildum Markaðarins hafa engin ný skref verið stigin í átt til kaupa FL Group og Sterling. Líkur eru þó taldar á að formlegar viðræður gætu hafist innan skamms.

Með kaupum á Sterling myndi áfanga-stöðum FL Group í Evrópu fjölga verulega, en verði af kaupum slitnar væntanlega upp úr samstarfi SAS og FL Group. - hh

Grand Hótel stærst

Hótelid verður með 316 herbergi eftir stækkunina.

Grand Hótel í Reykjavík tekur á árinu 2007 í notkun 212 ný herbergi. Fyrsta skóflustungan að nýju hóteli var tekin í síðustu viku en það eru Arkform arkitektar sem hanna nýja hótelið.

Gistirými hefur fjölgað mjög í Reykjavík á undanförunum árum en mikil eftirspurn hefur verið eftir gistirými sér í lagi á sumrin og í tengslum við stórar ráðstefnur. Grand Hótel hyggst nú svara þeirri eftirspurn með því að stækka við hótelið og er gert ráð fyrir því að nýtt hótél opni 16. mars 2007. Í nýju byggingunni verða enn fremur fundarherbergi og heilsurækt. Grand Hótel hefur í dag 104 herbergi og verða

GRAND HÓTEL EFTIR STÆKKUN Tveir turnar bætast við núverandi byggingu og er gert ráð fyrir að í þeim verði 212 herbergi.

því alls 316 herbergi í hótelinu eftir stækkunina. Til samanburðar má geta þess að á Nordica Hóteli eru 252 herbergi og á Radisson SAS Hótel Sögu eru 209 herbergi. - hb

Vaxtatekjur ríkissjóðs hærrí en vaxtagjöld

Í fyrsta sinn eru vaxtagjöld lægri en vaxtatekjur í fjárlagafrumvarpi. Mikil niðurgreiðsla skulda ríkissjóðs skilar þessum árangri. Fjármálaráðherra segir að heimilin eigi að njóta þess.

Björgvin Guðmundsson skrifar

„Það er eðlilegt að heimilin og vinnumarkaðurinn njóti góðs af traustri stöðu ríkissjóðs,“ segir Árni Mathiesen fjármálaráðherra, sem nú hefur lagt fram sitt fyrsta fjárlagafrumvarp á Alþingi. Niðurgreiðsla á skuldum ríkissjóðs spari skattgreiðendum milljarða á hverju ári í lægri afborgunum. Sökum þess og öflugs hagvaxtar sé hægt að lækka skatta og auka útgjöld til mennta- og velferðarmála. Á næsta ári verður hátekju- og eignaskattur aflagður og tekjuskattur lækkaður. Útgjöld til menntamála hækka hlutfallslega mest.

Skuldir ríkissjóðs að frá-dregnum veittum lánum verða 4,8 prósent af landsframleiðslu árið 2006 gangi forsendur fjárlagafrumvarpsins eftir. Árið 1999 var þetta hlutfall 17,3 prósent sem sýnir að skuldastaðan hefur batnað á þessum tíma. Vaxtagjöld munu nema 1,3 prósentum af landsframleiðslu. Hefði hlutfallið verið það sama og árið 1998 yrðu vaxtagjöldin 16 milljörðum króna hærrí. „Verða vaxtagjöld í fyrsta skipti lægri en vaxtatekjur,“ segir í greinargerð með frumvarpinu.

FYRSTA FJÁRLAGAFRUMVARP NÝS FJÁRMÁLARÁÐHERRA Árni Mathiesen kynnti fjárlagafrumvarpið á mánudaginn. Boðar hann aðhald í ríkisfjármálum á næsta ári en síðan verður gefið meira í og útgjöld hækkuð.

Árni leggur þó áherslu á að dregið er úr útgjöldum á öðrum sviðum samkvæmt frumvarpinu. Ráðuneytin lækki útgjöld um milljarð króna, ríkisstjórnin um annan milljarð, vegaframkvæmdum fyrir tvo milljarða er frestað. Samtals nemur aðhaldið fjórum milljörðum samkvæmt frumvarpinu.

Aðspurður hvort Árni ætli svo að standa gegn öllum sérhagsmunahópunum, sem mæta á fund þingmanna til að biðja um aukin útgjöld í sinn málaflökk, sagðist hann munu gera það.

Segja má að fjárlög næsta árs verði sveiflufjárlög. Til að viðhalda stöðugleikanum á að beita

meira aðhaldi í ríkisfjármálum en áður var stefnt að. Hins vegar á að auka útgjöld á árunum 2007 til 2009 þegar áhrif stóriðjuframkvæmda dvína í hagkerfinu. Á þá meðal annars að eyða hagnaði af Símasölu til ýmissa verka. Þessi ár verður ríkissjóður rekinn með halla. Síðast gerðist það árið 2003.

Framlagning fjárlagafrumvarpsins hefur ekki haft mikil áhrif á markaðinn. Aðallega horfðu menn á það hvernig útgjöldum yrði stýrt og eins áform um niðurgreiðslu skulda. Ríkisstjórnin áætlað að greiða niður skuldir ríkissjóðs um 6,6 milljarða.

Stórir hluthafar segja nei

Stuðningur stórra hluthafa í Skandia við yfirtökutilboð frá Old Mutual fer minnkandi og nú þykir nokkuð víst að suður-afrika fyrirtækið fær ekki stuðning 90 prósent hluthafa sem þýðir að innlausnarskylda myndast. Þrír sænskir ríkislífeyrissjóðir, AP-Fonden eitt, tvö og fjögur, höfðu hafnað boðinu fyrir helgi.

Eignastýringarsjóðurinn Robur, sem er meðal tíu stærstu í Skandia, hefur einnig bæst í hóp þeirra hluthafa sem segja nei. Þar með hafa eigendur um átta prósent hlutafjár tilkynnt opinberlega að þeir gangi ekki

HAFNA TILBOÐI Nokkrir stórir hluthafar hafa opinberlega sagt að þeir gangi ekki að tilboði Old Mutual.

að tilboði Old Mutual.

Straumur - Burðarás fjárfestingabanki hefur aftur á móti sagt að hann gangi að boðinu. - eþa

Fimmtungshækkun

Mikið líf hefur færst yfir stofnfjármarkað SPRON.

Markaður með stofnfé í SPRON hefur tekið við sér eftir að stjórn sparissjóðsins tók ákvörðun í síðustu viku um að tvöfalda það og hefur gengi stofnfjórbréfa hækkað um fimmtung á einni viku.

„Þessar fréttir hafa ýtt við stofnfjäreigendum. Einhverjir hafa ákveðið að selja og losa góðan hagnað en þetta eru ekki miklar hreyfingar,“ segir Guðmundur Hauksson sparissjóðsstjóri aðspurður um viðbrögð vegna ákvörðun stjórnarinnar.

Stofnfjäreigandi í SPRON,

sem keypti stofnhluti í sparissjóðnum fyrir ári síðan og tók þátt í stofnfjäreigingu í vor, hefur séð bréf sín þrefaldast í virði á einu ári en mikil hækking hefur einkum orðið frá því í vor.

Nýtt stofnfé verður selt til núverandi stofnfjäreigenda í nóvember og fá þeir að kaupa á genginu einum. Gengi stofnfjórbréfa var á bilinu 5,7 til sex á hvern hlut fyrir stofnfjäreigunina en viðskipti á síðustu dögum hafa verið á genginu 6,9 til sjö.

Litlar hækkningar fram undan

Hlutabréf munu standa í stað út árið segir greinindardeild Íslandsbanka.

Greinindardeild Íslandsbanka spáir því að Úrvalsvisitalan hækki um 35-42 prósent á árinu en gerir ráð fyrir litlum hækkunum á fjórða ársfjórðungi. Hækkun á hlutabréfaverði hefur verið mun meiri á þessu ári en bankinn spáði í byrjun árs.

Býst bankinn við að breytingar verði litlar á yfirstandandi

árshluta og markaðurinn geti allt eins lækkað.

Bankinn mælir með að fjárfestar yfirvogi tvö félög, Actavis og SÍF, en bankarnir þrír eru í markaðsvogun. Í

undirvögun eru átta félög, HB Grandi, Icelandic Group, Kögun, Marel, Og fjarskipti, SÍF, TM og Vinnslustöðin, og býst bankinn

við að þessi félög skili minni ávöxtun en markaðurinn í heild.

Nokkrir þættir munu hafa áhrif á hvernig þróun hlutabréfaverðs verði á næstunni og nægir þar að nefna framboð á nýju hlutafé, rekstrarárangur í útrásarverkefnum, hækkandi skammtímavexti og sterka krónu. - eþa

Betri þjónusta og upplýsingagjöf til viðskiptavina og lánardrottna

Fyrirtækjabanki

B2B | Banki til bókhalds

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | www.landsbanki.is

Nýjung í Fyrirtækjabankanum!

Samþykktu
greiðslurnar
rafrænt

Nýtt rafrænt samþykktarferli

Íslandsbanki kynnir nýtt samþykktarferli í Fyrirtækjabankanum. Um leið og greiðslur eða greiðsluskrár hafa verið skráðar í Fyrirtækjabankanum getur sá sem ber ábyrgð á samþykkt þeirra farið yfir greiðslurnar og samþykkt eða hafnað.

- Aukið öryggi – einn eða fleiri aðilar þurfa að samþykka greiðslur
- Hentugt fyrir öll fyrirtæki, ekki síst fyrirtæki með margar starfsstöðvar
- Sparar tíma og einfaldar verkferla í fyrirtækinu

Fyrirtækjabanki Íslandsbanka – í fremstu röð.

Þú færð nánari upplýsingar um Fyrirtækjabankann og nýju þjónustuna hjá fyrirtækjafulltrúum, á isb.is eða í þjónustuveri í síma 440 4000.

ÍSLANDBANKI | 100%

Hyggjast leggja fram tilboð

Yfirtakan á Somerfield enn í burðarliðnum.

Reuters hefur það eftir sínum heimildarmönnum að fjárfestingarfélagið Apax, fjárfestingarbankinn Barclays Capital og Tchenguiz-bræðrur ætli sér að leggja fram eins milljarðs punda yfirtökutilboð í Somerfield áður en sá lokafrestur, sem breska yfirtökunefndin hefur sett, rennur út 14. október.

Þetta stangast á við fréttir sem bárust um helgina um að hópurinn, sem hefur verið líklegastur um hituna, myndi draga sig í hlé.

Það var í mars sem viðræður

um yfirtöku á Somerfield hófust þegar Baugur bauð 1,04 milljarða punda í verslunarkeðjuna en fyrirtækið datt út í aðdraganda Baugsmálsins. Baugur fylgdi síðar fyrrnefndum fjárfestum að máli en einnig hafa Livingstone-bræður verið á höttunum eftir Somerfield. Þeir hafa þó misst frá sér samstarfsfélaga.

Mikill tími hefur farið í það að kanna verðmæti fasteigna Somerfield en auk þess hafa skattamál og mál tengd lífeyrisskuldbindingum dregið ferilinn á langinn. - eþa

Hærri skattur til sveitarfélaga

Sveitarfélög hirða skatt af þeim lægst launuðu.

Þeir sem hafa undir 262 þúsund krónum í mánaðarlaun greiða meira í útsvar til sveitarfélaga en í tekjuskatt til ríkisins. Þeir sem hafa tekjur undir skattleysismörkum, sem eru 75 þúsund krónur, greiða engan tekjuskatt til ríkisins og ríkið greiðir allt útsvarið fyrir viðkomandi. Fer þá persónuafsláttur einstaklingsins í það að greiða skatt sveitarfélagsins. „Ríkið tryggir með öðrum orðum að sveitarfélögin hafi útsvarstekjur af framteljendum þótt launatekjur séu undir skatt-

leysismörkum,“ segir Glúmur Jón Björnsson, stjórnarmaður í Andriki, en félagið hefur unnið skýrslu um skiptingu tekjuskatts og útsvars sveitarfélaga þar sem þessar niðurstöður eru settar fram.

Glúmur segir að í fyrra hefðu sveitarfélögin meiri staðgreiðsluskatta

upp úr launaumslögum landsmanna en ríki.

„Ein leið til að launþegar átti sig á hvert skattar þeirra renna er að sundurliða á launaseðlum fyrirtækja og stofnana hvernig staðgreiðsla tekjuskatts og útsvars skiptist milli ríkis og sveitarfélaga,“ segir Glúmur Jón Björnsson. - bg

FYRRVERANDI FJÁRMÁLARÁÐHERRA Ríkið tók ekki eins stóran skerf af launum landsmanna í skatt eins og sveitarfélögin í fyrra samkvæmt Andriki.

Nýherji kaupir AppliCon

EBITDA eykst um 25 milljónir á fjórða ársfjórðungi.

Nýherji hefur keypt danska ráðgjafar- og hugbúnaðarfyrirtækið AppliCon A/S. Fyrirtækið er eitt stærsta sérhæfða SAP hugbúnaðarhúsið í Danmörku en Nýherji hyggst eftir kaupin stofna sérstakt félag um hugbúnaðarlausnir Nýherja undir nafninu AppliCon ehf. en jafnframt verður stofnað sérstakt félag AppliCon Holding ehf. um starfsemi félagsins í Danmörku og á Íslandi og verða bæði félögin dótturfélög Nýherja.

Starfsmenn félagsins verða

um 60 talsins og mun rekstur og þjónusta viðskiptahugbúnaðar Nýherja framvegis fara fram undir merkjum AppliCon. Áætluð aukning á EBITDA-hagnaði Nýherja verður um 25 milljónir á fjórða ársfjórðungi en kaupverð félagsins er trúnaðarmál. Tekjur félagsins voru teknar inn í samstæðuuppgjör Nýherja frá og með 1. október síðastliðnum og er áætlað að samanlögð velta þeirrar starfsemi sem fellur undir AppliCon Holding ehf. verði um 1,5 milljarðar á árinu 2005. - hb

Hagstæður árshluti að baki

Tíu Úrvalsvisitölufélög af fimmtán hækkuðu á þriðja ársfjórðungi. Landsbankinn bar af en Flaga lækkaði mest.

Eggert Þór Aðalsteinsson
skrifar

Talsvarðar hækkanir urðu á innlendum hlutabréfamarkaði á þriðja ársfjórðungi eins og síðustu tvo árshluta þar á undan en tíu félög af fimmtán í Úrvalsvisitölunni hækkuðu. Hækkun á sjálfri Úrvalsvisitölunni var um tólf prósent á nýliðnum fjórðungi en var til samanburðar um sautján prósent á fyrsta ársfjórðungi og 5,5 prósent á þeim öðrum.

Við lok þriðja ársfjórðungs hafði Úrvalsvisitölin hækkað um 38 prósent frá ársbyrjun sem jafngildir 54 prósentum á ársgrundvelli.

Landsbankinn hækkaði langmest allra félaga í Kauphöll Íslands á þriðja ársfjórðungi eða um tæp 31 prósent. Bankinn er einnig það félag sem hefur hækkað mest á árinu, um 82 prósent. Burðarás kom þar á eftir með rúmlega átján prósent hækkingu og Marel og Straumur hækkuðu einnig meira en vísitalan sjálf.

LANDSBANKINN HÆKKAÐI MEST Talsvarðar hækkanir urðu á hlutabréfamarkaði á þriðja ársfjórðungi og hækkaði Úrvalsvisitölin um tólf prósent sem var tvöfalt meira en á öðrum fjórðungi.

Flaga er hins vegar í fyrsta sæti þeirra fyrirtækja sem lækkuðu hvað mest eða um átján prósent. Frá áramótum hefur gengi hlutabréfa í Flögu lækkað um 40

prósent sem er meira en hjá nokkru öðru félagi.

„Hækkun Úrvalsvisitölnnar á fjórðungnum er meiri en við reiknuðum með og umfram það sem búast má við til lengri tíma litið,“ segja sérfræðingar hjá Íslandsbanka í Morgunkorni sínu. „Ein helsta ástæða hækkingarinnar á fjórðungnum var góð afköm hjá félögum sem vega þungt í Úrvalsvisitölunni á öðrum ársfjórðungi. Afköm bankanna þriggja var t.a.m. yfir væntingum,“ segir enn fremur í Morgunkorninu.

Þegar verðbreytingar á öllum fyrirtækjum á Aðallista Kauphallar eru skoðaðar þá kemur í ljós að átján fyrirtæki af 26 hækkuðu á tímabilinu, sex lækkuðu og eitt stóð í stað, það er Líftækisjódurinn sem nú er horfinn af Aðallistanum. Og fjarskipti var eina félagið utan Úrvalsvisitölnnar sem hækkaði meira en vísitalan.

HELSTU VERÐBREYTINGAR Á ÞRIÐJA ÁRSFJÓRÐUNGI	
Hækkanir	
Landsbankinn	+30,6%
Burðarás	+18,4%
Marel	+13,7%
Straumur	+13,6%
Og fjarskipti	+16,6%
Úrvalsvisitölin	+12,0%
Bakkavör Group	+11,5%
Íslandsbanki	+11,4%
KB banki	+11,0%
Lækkanir	
Flaga Group	-18,2%
Icelandic Group	-14,8%
Kögun	-6,7%
SÍF	-5,1%

Breyting á vaskskýrslum

Ríkisskattstjóri hefur breytt fyrirkomulagi á útsendingu virðisaukaskattskýrslna en greiðendur fá nú send nokkur skýrsluform fyrir fleiri en eitt tímabil í einu í stað eins áður. Í síðasta mánuði fengu greiðendur sendar skýrslur fyrir þrjá næstu gjalddaga, 5. október, 5. desember og 5. febrúar á næsta ári.

Einnig verður skýrslan framvegis í einriti sem skiptist í þrjá hluta, eintak skattstjóra, eintak greiðanda og eintak gjalddaga, en var áður sjálfkalkerandi þrírit. Eintak skattstjóra verður hin formlega skattaskýrsla og því þarf eintak greiðanda að vera samhljóða eintaki skattstjóra. - eþa

INDRIÐI H. ÞORLÁKSSON RÍKISSKATTSTJÓRI Vaskskýrslur hafa tekið breytingum bæði í formi og fyrirkomulagi útsendinga. Eftirléiðs fá greiðendur skýrslur fyrir fleiri en eitt tímabil.

Vaxtamunur við útlönd eykst

Skuldabréfaútgáfan heldur áfram.

Skuldabréfaútgáfa erlendra aðila í íslenskum krónum er nú komin í 68 milljarða króna frá því að hún hófst fyrir rétt rúmum mánuði. Vaxtamunur við útlönd hefur aukist og er nú 7,7 prósent sem má rekja til vaxtahækkunar Seðlabankans á dögnum. Vaxtamunur við útlönd var lengst af um 7 prósent. Mest er um sömu útgefendur og áður að ræða sem auka við fyrri skuldabréfaútgáfu sína en um tíu erlendir aðilar hafa verið mest áberandi í skuldabréfaútgáfunni. - hb

ÍSLENSKAR KRÓNUR
Vaxtamunur við útlönd hefur aukist í kjölfar vaxtahækkunar Seðlabankans.

SKAMMTÍMASJÓÐUR

9,55%*

Skammtímasjóður er góður kostur fyrir þá sem vilja áhættulitla fjárfestingu og verja sig gegn verðbólgu. Enginn munur er á kaup- og sölugengi eftir 30 daga. Innstæðan er alltaf laus til útborgunar.

* Nafnávöxtun sl. 12 mánuði m.v. 30.09.2005

Skammtímasjóður er fjárfestingarsjóður skv. lögum nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Rekstrarfélag Kaupþings banka hf. Fjárfestingarsjóður telst vera áhættusamari fjárfesting en verðbréfasjóður skv. lögnum. Meiri áhætta fjárfestingarsjóðs er fólgin í rýmri fjárfestingarheimildum sem geta m.a. leitt til minni áhættudreifingar en í verðbréfasjóði. Nánari upplýsingar um framangreint má nálgast í útböðslýsingu eða útdrætti úr útböðslýsingu sjóðsins í útibúum KB banka eða á www.kbbanki.is.

KB BANKI
- kraftur til þín!

Skrifstofuhúsnæði að Borgartúni 26 til leigu

norður

húsnæði

Að Borgartúni 26 mun rísa sérhannað 12.000 m² skrifstofu- og verslunarhúsnæði. Bílageymslur verða undir húsinu og munu þær rúma um 200 bíla.

Húsnæðið verður á átta hæðum á þessum mikla útsýnisstað í hjarta helsta fjármálhverfis Reykjavíkur. Það verður sérhannað út frá þörfum leigutaka, með rúmgóðum skrifstofum í háum gæðaflokki.

Húsnæðið afhendist tilbúið til innréttinga í byrjun árs 2007.

vestur

suður

austur

Þyrping hf, Kringlunni 4-12, 103 Reykjavík

sími 594 4200

fax 594 4201

netfang thyrping@thyrping.is

vefslóð www.thyrping.is

ÚTRÁSARVÍSITALA 114,46 -1,12%

Fyrirtæki	Land	Gengi	Gjaldmiðill	(Gengi gjaldmiðils)	Breyting
BTC	Búlgaríja	10,80	Lev	37,28	-5,72%
Carnegie	Svíþjóð	101,00	SEK	7,90	-1,49%
Cherryföretag	Svíþjóð	28,60	SEK	7,90	2,93%
deCode	Bandaríkin	8,77	USD	61,58	-0,71%
EasyJet	Bretland	2,98	Pund	108,11	1,05%
Finnair	Finnland	10,88	EUR	73,49	-0,95%
French Connection	Bretland	2,58	Pund	108,11	-8,18%
Intrum Justitia	Svíþjóð	72,50	SEK	7,90	2,85%
Keops	Danmörk	19,60	DKR	9,85	9,21%
Low & Bonar	Bretland	1,19	Pund	108,11	5,08%
NWF	Bretland	6,08	Pund	108,11	0,63%
Sampo	Finnland	13,20	EUR	75,59	-0,38%
Saunalahti	Finnland	2,51	EUR	73,49	-4,57%
Scribona	Svíþjóð	16,30	SEK	7,90	3,23%
Skandia	Svíþjóð	40,30	SEK	7,90	-2,47%

Miðað við gengi bréfa og gjaldmiðla á mánuðum

Niðurskurður hjá Benz

Störfum í verkmiðjum Mercedes Benz verður fækkað um 8.500 í Þýskalandi á næsta ári.

Fimmti stærsti bílaframleiðandi heims, DaimlerChrysler, ætlar að fækka um 8.500 störf í Mercedes Benz-hluta sínum í Þýskalandi á næstu tólf mánuðum. Rekstur Mercedes-hluta samsteyppunnar sem eitt sinn var stolt hennar hefur reynst erfiður undanfarin ár og er skýringin að stórum hluta sú að starfsmenn eru of margir auk þess sem hátt verð á hrávörumörkuðum, sveiflur í gengi og hörð samkeppni spila inn í.

DaimlerChrysler gerði í fyrra samkomulag við verkamenn sína

SMÁBÍLLINN SMART FRÁ MERCEDES BENZ er meðal þeirra bílategunda sem framleiddar eru í verkmiðjum Mercedes Benz í Þýskalandi.

um að engum í verkmiðjum fyrirtækisins yrði sagt upp fram til ársins 2011 í staðinn fyrir launalækkanir sem höfðu í för með sér 500 milljónir evra árlegan sparnað frá árinu 2007. Niðurskurðurinn fer því þannig fram að starfsmönnum verður gefinn kostur á að bjóða sig fram til að hætta og fá þá bætur fyrir, auk þess að þeim verður boðið upp á starfsþjálfun og hjálp við að koma upp eigin fyrirtæki ef þess er óskað.

Niðurskurðurinn kemur sér illa fyrir þýskt atvinnulíf þar sem atvinnuleysi er nú um 11,6%. - hhs

Stærsti banki í heimi

Mitsubishi UFJ Financial Group verður til með sameiningu MTFG og UFJ Holdings.

Japönsku fjármálafyrirtækin Mitsubishi Tokyo Financial Group og UFJ Holdings sameinuðust um helgina með yfirtöku þess fyrrnefnda. Nýja sameinaða félagið heitir Mitsubishi UFJ Financial Group og verður stærsti banki heims í eignum talið með verðmæti heildareigna upp á 1.680 milljarða Bandaríkjadala og um fjörutíu milljónir viðskiptavina. Bankinn fer þannig fram úr bandaríska risanum Citigroup Inc's sem hingað til hefur verið stærstur.

Sameiningin er táknræn fyrir upprisu japanska bankakerfisins, sem hefur verið í mikilli lægð allt frá verðhruninu mikla á japanska markaðnum í upphafi tíunda áratugarins. Bankastofnanir hafa verið að sligast undan miklum skuldum en þegar Junichiro Koizumi forsætisráðherra komst til valda árið 2001 einsetti stjórn hans sér að taka til í bankakerfinu. Var það gert meðal annars með því að krefja bankastofnanir um að afskrifa lán með auknum hraða, en fram að því höfðu yfirvöld leyft bönkum að halda úti óafturkræfum skuldum árum saman. Með aðgerðunum hafa þessar skuldir lækkað úr 325,7 milljörðum

HÖFUÐSTÖÐVAR MITSUBISHI TOKYO FINANCIAL GROUP Með sameiningu japönsku fjármálafyrirtækjanna tveggja verður til stærsti banki heims í eignum talið.

Bandaríkjadala í mars 2002 í 166,5 milljarða í mars 2005.

Til marks um þær miklu hræringar sem eiga sér stað á japanska bankamarkaðnum voru

fjögur stærstu fjármálafyrirtæki Japans í dag ekki til fyrir fimmtán árum síðan heldur hafa þau öll orðið til með samrunum og yfirtökum síðustu árin. - hhs

Nýja sameinaða félagið heitir Mitsubishi UFJ Financial Group og verður stærsti banki heims í eignum talið með verðmæti heildareigna upp á 1.680 milljarða Bandaríkjadala og um fjörutíu milljónir viðskiptavina.

VOLVO S40

VOLVO V50

VOLVO S60

VOLVO V70

VOLVO S80

VOLVO XC70 AWD

VOLVO XC90 AWD

VELDU VOLVO V50 FYRIR NOTAGILDID

Volvo V50 er stærðfræðileg snilld, sportlegur og fullur af lífsorku. Hann er sparneyttinn og slær keppinautum sínum við fyrir glæsileika, aksturseiginleika og tæknibúnað. Áratuga umhyggja Volvo fyrir öryggi fjölskyldunnar og þörfum hennar kristallast í Volvo V50. Áhersla á markvissa hönnun skutbíla setur Volvo V50 á stall hjá fjölskyldufólki sem leitar að réttu samræmi rýmis og hleðslu, þar sem rétt þyngdardreifing skerðir ekki aksturseiginleika skutbilsins. Veldu sérhannaðan herragarðsbíl frá Volvo: Volvo V50. Þú finnur notagildið sem hann færir þér og þínum í leik og starfi.

Mikill staðalbúnaður einkennir Volvo

Þú færð mikinn staðalbúnað í Volvo V50: WHIPS bak-hnykksvörn, SIPS hliðarárestrarvarnarkerfi, stöðugleikastýringu og spólvörn, ABS hemlakerfi með EBD hemlajöfnun, 4 loftpúða auk hliðarloftpúða, tölvustýrða loftkælingu með hitastýringu, hágæða hljómflytningstæki með 8 hátölurum, rafdrifnar rúður, upphituð sæti, 16" álfelgur og margt fleira.

Þú velur um skemmtilegar vélar í Volvo V50. Hinar geysioflugu 170 og 220 hestafla vélar mörkuðu tímamót í bilgreininni fyrir nýstárlega hönnun og tæknibúnað. Nú færð

Volvo V50 með óvenjuspækri 125 hestafla 1,8 lítra vél og enn meiri búnaði en áður. Komdu í Brimborg.

Heimsbíl ársins í fyrsta sinn í sögunni

Volvo V50 var tilnefndur sem „Heimsbíl ársins 2005“ og bætist tilnefningin við flóru viðurkenninga Volvo V50 og Volvo S40 en Volvo S40 er m.a. bíll ársins á Íslandi. Öryggi er lúxus. Veldu Volvo!

Komdu í Brimborg. Spurðu söluráðgjafa Volvo á Íslandi um verð og gæði. Við gerum þér gott tilboð um staðgreiðsluverð fyrir gamla bílinn.

Finndu feegurðina sem býr í gæðum einfaldleikans. Skoðaðu nýtt stjörnbörð sem ekki átti að vera hægt að framleiða.

GLOBAL MANNITENSIL - GREY COMMUNICATIONS INTERNATIONAL

Volvo V50 bensín.
Verð frá 2.545.000 kr.*

Volvo V50 dísil.
Verð frá 2.845.000 kr.*

Réttað yfir stjórnendum Parmalat

Calisto Tanzi, stofnandi fyrirtækisins Parmalat, sér fram á tíu ára fangelsisdóm eftir eitt stærsta fjármálasvindl Evrópusögunnar.

Réttarhöld eru nú hafin í Milánó yfir fyrrverandi stjórnendum ítalska mjólkur- og matvælaframleiðandans Parmalat. Fyrirtækið var lýst gjaldþrota árið 2003 eftir að upp komst um stærsta fjármálasvindl Evrópusögunnar. Stofnandi og forstjóri fyrirtækisins, Calisto Tanzi, var þekktur sem Calisto hinn mikli og var mikils metinn í ítölsku viðskiptalífi.

Fyrirtækið óx hratt eftir að það var skráð á markað árið 1990 og fjárfesti meðal annars í erlendum matvælafyrirtækjum og suður-amerískum fótboltiðum. Jafnframt því veitti Tanzi háum fjárhæðum til góðgerðamála og stjórnmalaflokka og naut mikils

velvilja almennings og stjórnvalda.

Sögusagnir um slæma fjárhagsstöðu fyrirtækisins tóku að berast árið 2003 þegar stóð á greiðslum til bænda fyrir framleiðslu sína og rannsókn var sett

af stað. Kom þá í ljós að þeir fjórir milljarðar Bandaríkjadala sem fyrirtækið hafði skráð á bankabók á Cayman-eyjum voru ekki annað en tölur á tölvuskjá, veldið hrundi eins og spilaborg og úr varð stærsta fjármálasvindl Evrópusögunnar.

Tanzi og félagar fengu ekki hlýjar móttökur við komuna í réttarsalinn enda hafði fall Parmalat víðtæk áhrif og margir fjárfestar misstu aleigu sína. Tanzi stendur frammi fyrir allt að tíu ára fangelsisdómi verði hann sakfelldur. - hhs

ÞEKKT VÖRUMERKI Á ÍTALÍU Parmalat framleiðir allar gerðir af mjólkurafurðum auk annarra matvæla.

Mega lögsækja tóbaksfyrirtækin

Hæstiréttur Kanada hefur úrskurðað að héraðið Breska Kólumbía megi halda áfram lögsókn á hendur þremur stærstu tóbaksfyrirtækjum Kanada, Imperial Tobacco Ltd., JTI-Macdonald Corp. og Rothmans Benson & Hedges Inc., auk nokkurra erlendra framleiðenda. Undirbúningur lögsóknarinnar hófst árið 1998 þegar ný lög tóku gildi sem áttu að auðvelda lögsóknir á hendur tóbaksfyrirtækjum.

Málaferlunum var skotið á frest á meðan tóbaksfyrirtækin leituðu réttar síns frammi fyrir Hæstarétti Kanada. Dómararnir hafa nú hafnað rökum tóbaksfyr-

irtækjanna um óréttmæti lög-gjafarinnar og getur því Breska Kólumbía haldið áfram lögsókninni.

Breska Kólumbía mun krefjast allt að tíu milljarða dollara af tóbaksfyrirtækjunum vegna kostnaðar heilbrigðiskerfisins af völdum reykinga. Málaferlin munu hafa mikið fordæmisgildi í Kanada og er talið líklegt að önnur kanadísk sveitarfélög komi í kjölfarið. - hhs

HÆTTULEGAR HEILSUNNI Breska Kólumbía hefur nú fengið heimild til að krefja kanadísk tóbaksfyrirtæki um bætur fyrir heilsuspjöll.

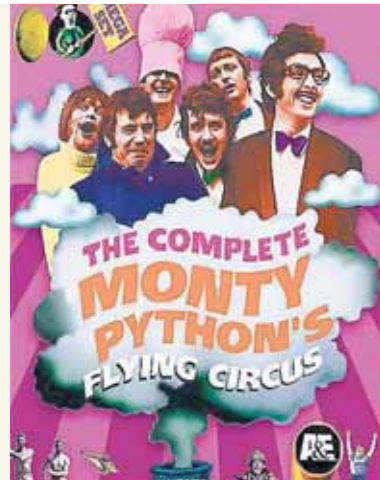
SÖGUHORNID

Monty Python birtist

Hinn 5. október árið 1969 var fyrsti þáttur Monty Python's Flying Circus sýndur á bresku sjónvarpsstöðinni BBC. Alls komu út 45 þættir í þáttaröðinni, sem naut gríðarlegra vinsælda. Monty Python-leikhópurinn starfaði ekki eingöngu í sjónvarpi heldur gerði hópurinn kvikmyndir og stóð fyrir leik-sýningum og uppistandi jafnframt því sem bækur hafa verið skrifaðar og tölvuleikir hannaðir tengdir leikhópnum.

Monty Python-leikhópurinn er talinn vera einn mesti áhrifavaldur breskrar kímngáfu og oft hefur því verið fleygt fram að hópurinn hafi gert það sama fyrir húmor og Bítlarnir gerðu fyrir tónlist. Þrír af meðlimum Monty Python-leikhópsins komust á lista yfir fimmtíu fyndnustu grínista sögunnar. Þar lenti John Cleese í öðru sæti en hann er sennilega þekktasti meðlimur leikhópsins.

Allir í Monty Python-leikhópnum voru háskólamenntaðir og höfðu brandarar þeirra oft skírskotanir í þekktu heimspekinga og fræðimenn. Þeir gerðu mikið grín að skapgerðareinkennum Breta og það var ekki óalgengt að pólitískar meiningar þeirra slæddust með. Félögnum var mjög umhugað um að skapa sinn eigin stíl og tókst þeim svo vel upp að að talað er

LEIKHÓPURINN MONTY PYTHON Gerði það sama fyrir húmorinn og Bítlarnir gerðu fyrir tónlistina.

um „pythonskan“ stíl þegar fjallað er um efni af svipuðum toga og þeirra. Það hugtak fyrirfinnst meira að segja í orðabókum og merkir „fáranlegur og súrrealískur húmor“.

Eftirlifandi fimm meðlimir Monty Python reka nú saman fyrirtækið Python Pictures en sjötti meðlimurinn, Graham Chapman, lést árið 1989. Hópurinn hefur ekki unnið saman sem heild að ráði síðan bíómyndin The Meaning of Life kom út árið 1983 en kom þó saman á sviði árið 1998 í fyrsta sinn í átján ár. Þá höfðu félagarnir með sér krukku sem þeir fullyrtu að innihéldi ösku Chapmans. Fyrir slysi helltist úr krukunni og var askan svo ryksuguð upp af sviðinu. Reglulega hafa komið upp sögusagnir um að hópurinn sé í þann mund að taka saman aftur og tekur Eric Idle, einn meðlima hópsins, undir það og segir það muni gerast „jafn-skjótt og Graham Chapman risi upp frá dauðum“.

VOLVO
for life

Öll erum við einstök, hvert og eitt okkar. Enginn á sinn líkan. Fyrir okkur ert þú miðja alheimsins. Þegar þú ert annars vegar er takmark okkar bara eitt: að uppfylla óskir þínar og þarfir á þann hátt að þú litir á Brimborg sem öruggan stað til að vera á. Við erum með þér alla leið!

brimborg
Öruggur staður til að vera á

FRÁ FUNDI GOOGLE OG NASA Leitarvélín og Geimferðastofnun Bandaríkjanna hafa ákveðið að vinna náið saman að rannsóknnum tengdum upplýsingatækni.

Teygir út anga sína

Google byggir rannsóknastöð í höfuðstöðvum NASA.

Google teygir sífellt út anga sína. Það nýjasta er að leitarvélín hefur gert samning við geimferðastofnunina NASA um að byggja rannsóknastöð í höfuðstöðvum hennar. Þar hyggjast fyrirtækin vinna í sameiningu að ýmsum rannsóknum tengdum upplýsingatækni, gagnastjórnun og ör-eindatækni.

Að sögn fyrirtækjanna hafa þau það sameiginlega markmið að miðla upplýsingum til fólks víðs vegar um heim. Þar sem NASA býr yfir ógrynni af upplýsingum og starfsmenn Google eru sérfróðir í að flokka upplýsingar

hafa fyrirtækin ákveðið að hefja samstarf. Hugmyndin er meðal annars sú að gera fólki víðs vegar um heim kleift að nálgast upplýsingar sem nú þegar eru til hjá NASA á mun auðveldari hátt en áður.

Forsvarsmenn Google ímynda sér að í framtíðinni muni þeir bjóða upp á Google Moon og Google Mars á sama hátt og nú með Google Earth sem gerir fólki kleift að skoða gervihnattamyndir og kort af ótrúlegri nákvæmni. Hugmyndin er ekki óraunhæf þar sem NASA hefur nú ráðgert að næsta tunglferð verði árið 2020. - hhs

Hundrað dollara fartölvur

Fátæk börn fá upptrekkjanlegar fartölvur að gjöf.

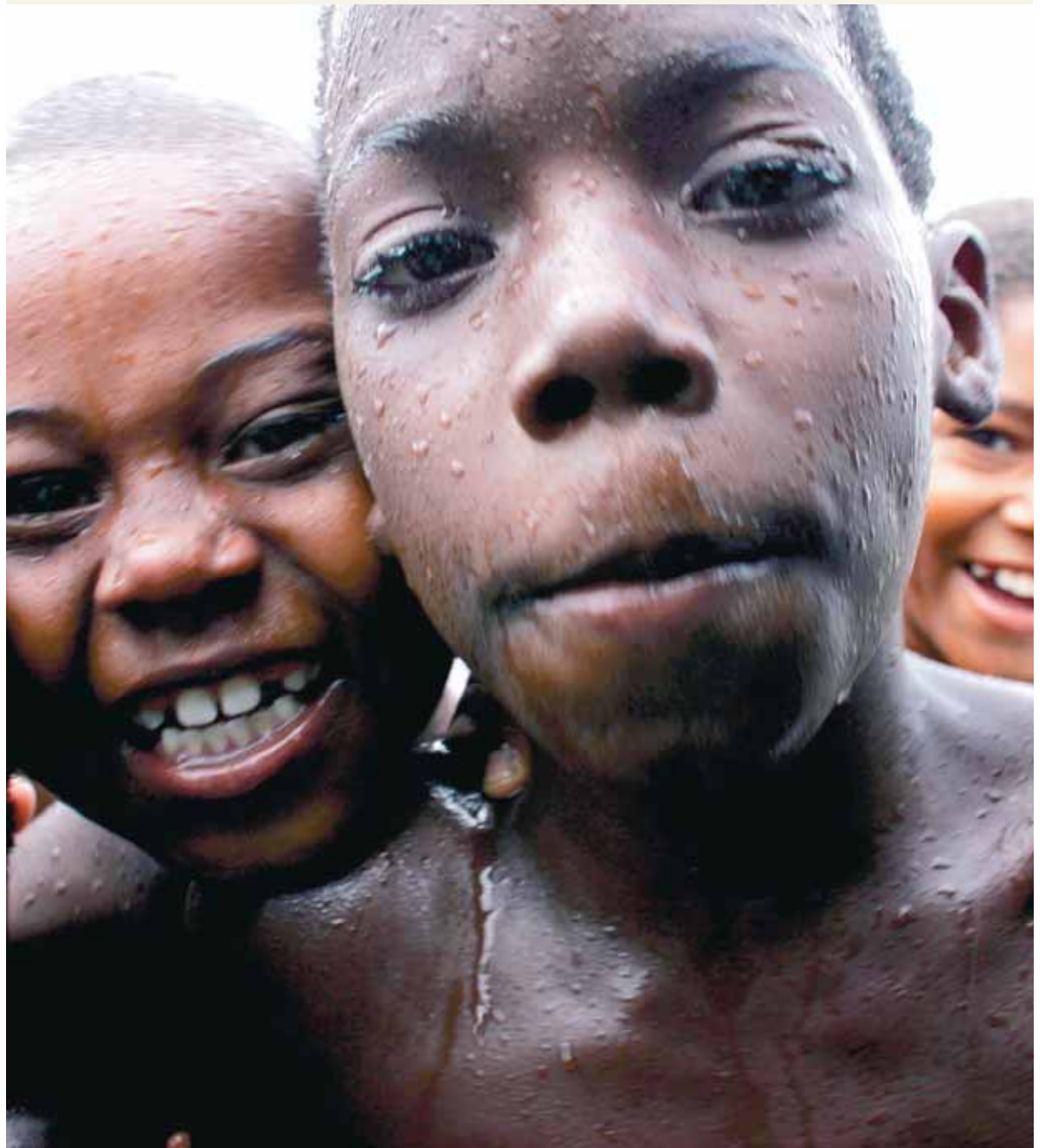
Hólmfríður Helga Sigurðardóttir
skrifar

Sérfræðingar MIT-stofnunarinnar í Bandaríkjunum eru að leggja lokahönd á hönnun fartölvu sem mun ekki kosta nema 100 dollara. Góðgerðarsamtök ætla sér að færa fátækum börnun á víð og dreif um heiminn tölvurnar að gjöf.

Tölvun mun búa yfir öllum þeim eiginleikum sem venjuleg fartölva gerir auk nokkurra aukaatriða til að lagast að þeim aðstæðum sem börnin búa kunna að búa við. Hún mun hafa 500 Mhz örgjörva sem þótti gott árið 1998 en þykir hægt í dag. Auk þess verður ekki harður diskur í tölvunni heldur minnskort og hún mun notast við Linux-stýrikerfið í stað Windows til að spara kostnað.

Meðal aukaeiginleika fartölvunnar er að hleðslunúran verður umbreytanleg í handfang til að bera tölvuna og hægt verður að nota handsveif til að hlaða hana þegar rafmagn er ekki til staðar. Hægt verður að brjóta hana saman á fleiri vegu en venjulegar fartölvur svo þær verði varla stærri en nestisbox og auðvelt fyrir börn að bera hana og með henni mun fylgja þétt gúmmítaska henni til varnar svo erfitt verði að eyðileggja hana.

Ef áætlanir fyrirtækisins ganga eftir verða í fyrstu framleiddar fimm til fimmtán milljónir fartölvu og dreifing þeirra mun hefjast innan árs til barna í Brasilíu, Kína, Egyptalandi, Taílandi og Suður-Afríku. Enn er ekki búið að sýna frumgerð tölvunnar en stefnt er að því að það verði gert í nóvember á þessu ári.

FÁTÆKIR DRENGIR Í BRASÍLÍU Kannski verða þessir strákar meðal þeirra sem fá fartölvu að gjöf.

Office 12 styður pdf

Í nýjasta Windows Office-pakkanum frá Microsoft verður vistun á pdf-formi fastur valmöguleiki og ekki nauðsynlegt að hala niður Acrobat Reader til að vista skjöl á þennan hátt. Þetta setur Office-pakkann fyrir Windows þannig jafnfætis útgáfunni fyrir Makka sem notar OS X's í sama tilgangi. Microsoft bregður til þessa ráðs í kjölfar þess að hafa fengið fjölmargar fyrirspurnir frá notendum stýrikerfisins þessa efnis. Office 12-pakkinn er væntanlegur á markaðinn á seinni helmingi ársins 2006.

Skilningsrík glasamotta

Tveir þýskir háskólanemar frá Saarland-háskóla í Saarbrücken í Þýskalandi hafa fundið upp glasamottu sem nemur hvenær er tímabært að fylla á glösin hjá þyrstum bjórunnendum. Nýjungin mun koma sér vel á yfirfullum börum þegar erfitt er að fylgjast með að allir hafi nóg í glösum. Í glasamottunni hefur tölvuflögu verið komið fyrir sem nemur þyngd og þegar glasið fer að tæmast sendir hún aðvörun í tölvu-kerfi við barinn. Barþjónarnir geta þá hlaupið til og fyllt á áður en viðskiptavinurinn þarf að ómaka sig við að biðja um nýjan bjór. - hhs

Yahoo! opnar netbókasafn

Verk 18.000 bandarískra rithöfunda sett á netið.

Leitarvélarsinn Yahoo! ætlar, í samstarfi við nokkra háskóla og tvö evrópsk gagnasöfn, að gera aðgang að bókum, tónlist og myndefni greiðari á netinu. Stefnt er að því að gera bækur 18.000 bandarískra rithöfunda aðgengilegar á nokkurs konar netbókasafni. Google hefur nú þegar opnað slíkt safn en stendur nú í málaferlum vegna brota á höf-

YAHOO!

LEITARVÉLARISINN YAHOO! Gerir aðgang að bókum, tónlist og myndefni greiðari á netinu.

undarréttarlögum. Yahoo! og samstarfsaðilarnir, sem sameiginlega hafa tekið sér nafnið OCA, ætla því að byrja á opna einungis aðgang að efni í almannaeygu og sem höfundar hafa þegar veitt

leyfi fyrir að verði birt. Þeir hyggjast einnig skera sig frá Goggle með því að bjóða upp á dýpra efni í stað mikils fjölda leitarniðurstaðna.

OCA mun opna sitt fyrsta bókasafn á heimasíðunni www.opencontentalliance.org fyrir lok ársins 2005 og Yahoo! stefnir á að bækurnar verði einnig hægt að nálgast á leitar síðum þess innan skamms. - hhs

ÍSLENSK VERÐBRÉF
EIGNASTYRING ER OKKAR FAG!

460 4700 · www.iv.is

Verðbréfið skv. lögum nr. 30/2003

Góð ávöxtun vegur þungt
- og þar erum við á toppnum!

8,2%*

Verðbréf 3 - Peningamarkaður

Rekstrarfélag verðbréfasjóða ÍV hf.

*Nafnávöxtun frá 1. ágúst 2005 - 31. ágúst 2005 á ársgrundvelli

Blendnar tölur frá Pepsi

PepsiCo, bandaríski drykkjarframleiðandinn, tilkynnti um að tekjur félagsins á þriðja ársfjórðungi hefðu ekki aukist meira í þrjú og hálf ár vegna mikillar sölu á vatni og orkudrykkjum eins og Gatorade. Sala á gosdrykkjum eykst á erlendum mörkuðum en dregst saman heima fyrir.

Þrátt fyrir að tekjur fyrirtækisins hafi aukist um þrettán prósent milli ára féll hagnaður þess um 37 prósent og var um 53 milljarðar króna. Það gera 32 krónur á hvern hlut. Uppgjör félagsins var undir væntingum.

Norður-Ameríka er mikilvægasti markaður PepsiCo en þaðan koma tveir þriðju hlutar tekna fyrirtækisins.

Erkióvinurinn, Coca-Cola, skilar uppgjöri fljótlega og er búist við að hagnaður félagsins aukist

um 34 prósent milli ára og verði 33 krónur á hvern hlut. - eþa

Fjögurra vikna verkfalli lokið

Fjögurra vikna verkfalli starfsfólks bandaríska flugvélaframleiðandans Boeing er nú lokið þar sem tuttugu þúsund verkamenn í Washington, Kansas og Oregon lögðu niður vinnu sína í upphafi mánaðarins. Eftir samningaviðræður við verkalyðsfélög var komist að samkomulagi um að hækka eftirlaunagreiðslur og hætta við áætlanir um að skera niður sjúkratryggingar auk annarra breytinga. Tafirnar á framleiðslunni hafa nú þegar kostað Boeing allt að 2 milljarða Bandaríkjadala. - hhs

„Nýtt matargerðarmusteri“

Jónas Kristjánsson
Matargagnrýnandi DV 4. sept 2005

Spennandi
upplifun
í hádeginu

Himinn og haf/ SIA

Salt Lounge Bar & Restaurant,
Pósthússtræti 2, 101 Reykjavík.
Borðapantanir í síma 599 1020.
Eldhúsið er opið frá
kl. 12 til 14.30 og 18 til 23.

SALT
LOUNGE BAR & RESTAURANT

ÞÚ ERT SJÓNVARPSSTJÓRI Á **VÍSIR**
VEFTV

HORFÐU EINSOG ÞÉR SÝNIST!

Yfir 300 sjónvarpsþættir og kvikmyndir
í stafrænum gæðum á visir.is

Mobile Office

FRÁ OG VODAFONE

Alltaf í netsambandi með Mobile Connect

Vodafone Mobile Connect kortið gerir hvaða stað sem er að vinnusvæðinu þínu. Með Mobile Connect kortið í fartölvunni þinni ertu alltaf í þráðlausu netsambandi hvar sem þú ert og hefur ávallt aðgang að þeim gögnum og hugbúnaði sem þú þarft á að halda.

- » Þú getur alltaf skoðað tölvupóstinn þinn
- » Þú getur alltaf sent SMS
- » Þú kemst alltaf í hugbúnað og skrár um vinnuhlið þó að þú sért fjarri vinnustaðnum
- » Þú getur alltaf vafráð á netinu
- » **Mobile Connect** notar GPRS eða EDGE tækni, en EDGE eykur verulega flutningshraða í GSM kerfinu á höfuðborgarsvæðinu. Auk þess hefur Og Vodafone sett upp gagnahraðal sem flýttir niðurbrotum og lækkar kostnað viðskiptavina.

Mobile Connect er hluti af **Mobile Office**, heildstæðu þjónustuframboði Og Vodafone fyrir viðskiptalífð sem gerir fólki mögulegt að miðla upplýsingum óháð stað og stund. Hraði, öryggi og einfaldleiki eru einkunnarorð okkar í þeim lausnum sem við bjóðum fyrirtækjum.

EINNIG
VÆNTANLEGT

OKTÓBER
BlackBerry
frá Vodafone

NÓVEMBER
Global Hotspots

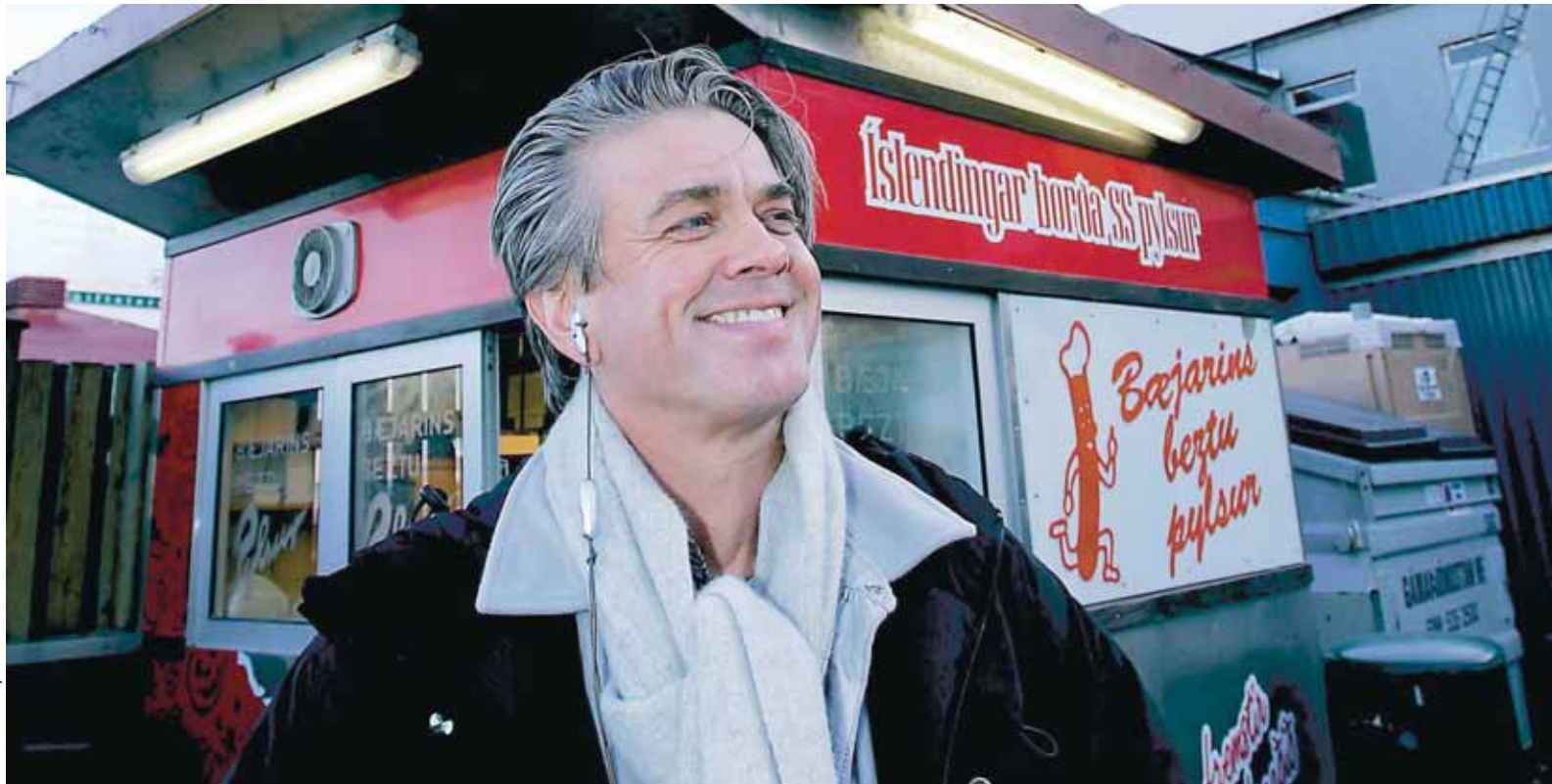

DESEMBER
Vodafone World

og
vodafone

Nánari upplýsingar veitir **Fyrirtækjþjónusta Og Vodafone**, Síðumúla 28, í síma 599 9500. Einnig er hægt að senda tölvupóst á 5999500@ogvodafone.is

Heyrumst!

Fréttablaðið/Valli

SIGURJÓN SIGHVATSSON Í REYKJAVÍK
Sigurjón var á dögnum í lokaviðræðum um kaup á dönsku fasteignafélagi samkvæmt heimildum Markaðarins. Ekkert hefur hins vegar spurst til fjárfestingarinnar síðan þá.

Sigurjón Sighvatsson vill kaupa fasteignafélag í Kaupmannahöfn

Sigurjón Sighvatsson bættist á dögnum í hóp áhugasamra fjárfesta sem herjað hafa á danskan markað þegar hann var nefndur sem væntanlegur kaupandi að dönsku fasteignafélagi. Baugur Group hefur þegar haslað sér völl á dönskum fasteignamarkaði í gegnum félagið Keops.

Hjálmar Blöndal
skrifar

Sigurjón Sighvatsson er í viðræðum um kaup á meirihluta í dönsku fasteignafélagi samkvæmt heimildum Markaðarins. Ekki liggur fyrir hversu stór hluturinn er sem Sigurjón er í viðræðum um að kaupa en þó segja heimildir Markaðarins að Sigurjón hafi áhuga á að eignast meirihluta í félaginu. Fasteignaverð í Kaupmannahöfn hefur að mörgum verið talið langt undir verði sambærilegra borga í Evrópu og telja margir að þar muni draga til tíðinda á næstu árum.

SIGURJÓN OG ÍSLENSK ÚTRÁS Í KAUPMANNAHÖFN

Viðskiptaferill Sigurjóns nær langt aftur en hann hefur komið víða í íslensku viðskiptalífi en hefur verið einna helst þekktur fyrir aðkomu sína að framleiðslu kvikmynda í Hollywood auk þess sem hann var á árum áður einn af aðaleigendum Stöðvar 2 og síðar Norðurljósa. Hann hefur síðan þá verið viðriðinn íslenskt viðskiptalíf og er nú meðal annars eigandi 66° Norður. Nafn Sigurjóns er einnig oft áberandi þegar talið berst að listaverkum og menningarverðmætum, enda er Sigurjón mikill áhugamaður um listir, en ekki síður er áhugi Sigurjóns á jörðum kunnur. Þannig keypti Sigurjón í liðsinni við aðra jörðina á Eiðum og nú nýlega var hann nefndur sem kaupandi að listaverki í Viðey auk þess sem hann keypti heilan fjörð á Austurlandi.

Þá hyggst Sigurjón stofna í samvinnu við aðra sjónvarpsstöðina BigTV sem er ætlað að ná til allra Norðurlandanna og sýna tónlistarmyndbönd og annað efni fyrir ungt fólk.

Nafn Sigurjóns bættist nú í hóp íslenskra fjárfesta í Danmörku sem hafa að undan-

förnu gert stórkaup í hinni fornu höfuðborg Íslands. Vöruhúsin Magasin du Nord og Illums hafa bæði verið seld til íslenskra fjárfesta og sama má segja með raftækjakeðjuna Merlin. Þá hefur Baugur Group eignast um þrjátíu prósent hlut í fasteignafélaginu Keops en það félag er skráð í kauphöllina í Kaupmannahöfn og hefur gengi félagsins farið mjög upp á við á undanförunum mánuðum. Það virðist sem hóflegt hlutfall milli eigin fjár og skulda sé rétta uppskrifin að fjárfestingum Íslendinga í Danmörku sem fer misvel í danskt viðskiptalíf. Innrás Íslendinga á danskan markað hefur verið líkt við hefnd vegna einokunarverslunarinnar og úr hópi Íslendinga hafa heyrst gagnrýnisráddir um að fjárfestingarnar séu gerðar á skuldsettum grunni og geti hrunið eins og spilaborg við óhagstæð skilyrði. Aðrir líta hins vegar jákvæðum augum á fjárfestingarnar og fagna innkomu íslensks fjármagns og segja að íslensk uppkaup í stórum stíl geri dönsku viðskiptalífi gott þar sem Dani hafi skort frumkvæði sem Íslendingar hafi nóga af.

Samkvæmt heimildum Markaðarins vinna nú Íslandsbanki í Lúxemborg og Íslandsbanki á Íslandi að því að fjármagna kaup Sigurjóns á dönsku fasteignafélagi. Íslandsbanki hyggst í haust opna banka í Kaupmannahöfn sem er sérstaklega ætlaður til þess að styðja við fjárfestingar Íslendinga auk þess að veita almenningi hefðbundna bankaþjónustu. Það má því segja að Íslandsbanki fari hratt af stað ef af fjárfestingunni verður og hyggst eflaust koma að fleiri fjárfestingum á næstunni. Sigurjón var í Kaupmannahöfn á dögnum í lokaviðræðum um kaup á félaginu og var búist við því að linur færu að skýrast. Ekkert hefur hins vegar enn spurst til fjárfestingarinnar og velta margir því fyrir sér hvort Sigurjón hafi dregið í land en heimildarmaður Markaðarins sagði á

dögnum að aðeins ætti eftir að fara yfir formsatriði áður en af samkomulaginu gæti orðið.

FASTEIGNAMARKAÐURINN OG KEOPS

Morgunblaðið greindi frá því í síðustu viku að fasteignafélagið, sem Sigurjón var í viðræðum um að kaupa, væri danska félagið Atlas Ejendommer. Stofnandi og eigandi félagsins er Mikael Goldschmidt en hann fagnaði á síðasta ári 25 ára afmæli félagsins. Í viðtali við danska blaðið Berlingske Tidende í tilefni afmælisins, lýsir Goldschmidt því hvernig hann byrjaði með tvær hendur tómar árið 1979 en í viðtalinu segir hann enn fremur frá því að hann hafi jafnvel áhuga á því að selja fyrirtækið. Goldschmidt kannast hins vegar ekkert við að hafa selt fyrirtæki sitt. „Ég hef séð fréttir um þetta í dönskum blöðum og fengið fyrispurnir en ég hef aldrei talað við Sigurjón en er hins vegar að reyna ná í hann ef hann hefur áhuga á að kaupa,“ segir Goldschmidt.

Atlas Ejendommer er í miðborg Kaupmannahafnar og á 74 eignir sem í eru íbúðir en auk þess á félagið skrifstofu- og verslunarhúsnæði í miðborg Kaupmannahafnar. Meðal leigjenda eru ráðuneyti og stórfyrirtæki en íbúðir félagsins eru flestar gæðaeignir á eftirsóttustu stöðum borgarinnar.

Heildareignir félagsins nema nú um 28,5 milljörðum íslenskra króna og eigið fé félagsins var rétt um 9 milljarðar.

Danska blaðið Børsen greindi í fyrradag frá góðum árangri danska fasteignafélagsins Keops en félagið hefur fimmfaldast að virði frá því um áramótin. Baugur Group á um þrjátíu prósent hlut í félaginu. Ekkert er þó vitað hvað vakir fyrir Sigurjóni Sighvatssyni í Kaupmannahöfn nema að hann var þar á dögnum og ætlaði sér stórt fasteignafélag.

Heildareignir félagsins nema nú um 28,5 milljörðum íslenskra króna og eigið fé félagsins var rétt um 9 milljarðar. Fjárfestingarstefna félagsins er að kaupa og leigja út eignir í miðborg Kaupmannahafnar og í Frederiksberg.

Galdurinn er að láta okkur vinna fyrir þig

JÓNAR TRANSPORT bjóða alhliða flutningsþjónustu í samstarfi við bestu flutningsaðila sem völ er á, bæði hérlendis og erlendis. Þéttiríð þjónustunet um allan heim tryggir flýti, öryggi, hagstæð gjöld og góða vörumeðhöndlun frá verksmiðjuvegg og heim í hlað.

JÓNAR TRANSPORT
-um víða veröld
Kjalarvogi • Sími 535 8000
jonar@jonar.is • www.jonar.is

... hvernig ferðin
verður gleðilegri

Securitas
öryggi

ef þú byrjar á puttanum

Með einum fingri tengir þú heimili þitt við stjórnstöð Securitas – öflugustu öryggisstjórnstöð landsins – áður en þú ferð í frið.

Heimavörn Securitas felur í sér að við lánum þér fullkomið öryggiskerfi sem vaktar heimili þitt gagnvart hættum, s.s. innbrotum og bruna.

Við komum, ráðleggjum og setjum kerfið upp hratt og örugglega. Eftir það nýtur þú þess öryggis að heimilið er tengt stjórnstöð Securitas sem er staðsett á Neyðarlínunni 112.

Tryggðu þér Securitas öryggi með Heimavörn.

Eitt símtal núna – síminn er 580 7000

Trúverðugleiki Seðlabankans að veði

Stýrivextir Seðlabanka Íslands hækkuðu í gær. Það getur tekið allt að tvö ár þar til áhrifin eru að fullu komin fram. Þetta er prófraun peningastefnunnar að mati Birgis Ísleifs Gunnarssonar. Verði verðbólga áfram langt frá markmiðum Seðlabankans bíði trúverðugleiki bankans skaða sem erfitt verði að endurheimta. Björgvin Guðmundsson útskýrir hvernig vaxtaákvörðanir hafa áhrif út í hagkerfið.

Seðlabankinn hækkaði stýrivexti um 0,75 prósentustig í gær, 4. október. Stýrivextir bankans rru þá komnir í 10,25 prósent og hafa hækkað um tæp fimm prósentustig frá því í maí á síðasta ári. Var þetta meiri hækkun en spáð hafði verið af starfsfólki fjármálafyrirtækja.

„Með því að taka svo stórt skref að þessu sinni tekst vonandi að sannfæra einstaklinga, fyrirtæki og fjármálamarkaðinn um að Seðlabankanum sé full alvara með að halda verðbólgu sem næst verðbólgu markmiði bankans á næstu tveimur árum og til lengri tíma þótt það kunni um tíma að koma hart niður á ýmsum atvinnugreinum,“ sagði Birgir Ísleifur Gunnarsson, fráfaraandi seðlabankastjóri, þegar hann kynnti hækkunina. Markmið Seðlabankans er að halda verðbólgu sem næst 2,5 prósentum, en hún mældist 4,8 prósent í september.

Sá ferill sem fer af stað þegar stýrivextir hækka þangað til ákvörðunin hefur áhrif á verðbólgu kallast miðlunarferli peningamálastefnunnar. Peningamálastefna er sú stefna sem seðlabankinn fylgir til að ná markmiðum sínum. Rannsóknir sýna að það tekur allt að tvö ár að vaxtahækkun komi að fullu fram í minnkandi innlendri verðbólgu. En áhrif á suma þætti koma fram strax til dæmis á væntingar.

FYRST ÁHRIF Á FJÁRMÁLAKERFIÐ SVO FÓLKIÐ

Þórarinn G. Pétursson, hagfræðingur Seðlabankans, segir að fyrsti hluti miðlunarferlisins sé í gegnum fjármálakerfið. Almenn séð valdi ófyrirséð hækkun stýrivaxta því að langtíma-vextir hækka, verð á eignum lækkar, peningamagn í umferð dregst saman og gengi innlends gjaldmiðils styrkist. Þessi áhrif komi yfirleitt mjög fljótt fram, innan nokkurra mánaða, en áhrifin séu hins vegar breytileg og ráðist af þáttum eins og stöðu hagkerfisins, væntingum almennings og trúverðugleika Seðlabankans.

„Með því að hafa áhrif á vexti, eignaverð, gengi innlends gjaldmiðils og peningamagn í umferð hefur peningastefnan áhrif á hegðun einstaklinga eftir mismunandi leiðum,“ segir Þórarinn í grein um miðlunarferli Seðlabankans sem birtist í Peningamáli um í desember 2004.

Með öðrum orðum þá leiðir hækkun vaxta til þess að hagstæðara verður að spara og óhagstæðara að skulda – til dæmis yfirdráttarlán, sem teljast til skammtímaskulda. Neysla í dag er orðin hlutfallslega dýrari miðað við neyslu í framtíðinni. Þar gættir áhrifa vaxtahækkana fljótt í fjármálakerfinu. Óljósara er með langtímaskuldir þar sem mikið af þeim er með föstum vöxtum en þau lán sem eru með breytilegum vöxtum hækka væntanlega fljótlega eftir vaxtahækkun. Birgir Ísleifur sagði í samtali við Markaðinn að Seðlabanki Íslands ætti í sambærilegum vanda og Seðlabanki Bandaríkjanna; vextir af langtímalánum færu ekki upp þrátt fyrir hækkun stýrivaxta.

Vaxtahækkun hefur þannig áhrif á ákvörðanir einstaklinga varðandi útgjöld. Þar sem ráðstöfunartekjur minnka dregur að öllu jöfnu úr útgjöldum fólks. Svipaða sögu er að segja um áhrifin á fyrirtækin. Eins er almenna reglan sú samkvæmt hagfræðinni að eignir, eins og hlutabréf og húsnæði, lækki við vaxtahækkun. Dýrara er að fjármagna íbúðarkaup og eftirspurn minnkar í kjölfarið. Þar sem þessar eignir eru stór hluti af eignum flestra ætti neysla að dragast saman þar sem auður hefur minnkað.

HAGNAÐUR FYRIRTÆKJA MINNKAR

Ef gengi hækkar eins og raunin varð við óvænta hækkun stýrivaxta Seðlabankans nú þá leiðir það til þess að innfluttar vörur og

þjónusta verða hlutfallslega ódýrari en áður miðað við innendar vörur. Það beinir eftirspurninni út úr hagkerfinu með breyttri samsetningu neysluútgjalda. Ef einstaklingar hins vegar skulda í erlendri mynt en hafa tekjur í krónum þá verður vaxtabyrðin léttari þegar gengi krónunnar styrkist. Þessi áhrif geta svo aftur dregið úr áhrifamætti peningastefnunnar.

Þórarinn G. Pétursson segir að yfirleitt valdi vaxtahækkun seðlabanka því að fjárfestingar og umsvif fyrirtækja dragast saman. Hjá þeim fyrirtækjum sem fjármagni sig með bankalánum, eða eftir öðrum leiðum sem tengdar eru þróun innlendra skammtíma-vaxta, hækki lántökukostnaður og hagnaður minnki. Þó beri að hafa í huga að sum fyrirtæki, til dæmis þau sem hafa lítið af skammtímaeignum eða -skuldum, verði líklega fyrir litlum beinum áhrifum af vaxtabreytingum.

Þórarinn segir því að peningastefnan hafi

áhrif á útgjaldaákvörðanir fyrirtækja eftir margvíslegum leiðum. Erfitt sé að segja fyrir um hversu mikil þessi áhrif séu og stundum gætu þau verið öfug. Líklegt sé að þau ráðist meðal annars af því hvernig væntingar fyrirtækja verði fyrir áhrifum peningastefnunnar.

ÁHRIF Á EFTIRSPURN OG VERÐBÓLGU

Þegar allar ákvörðanir einstaklinga og fyrirtækja í landinu eru lagðar saman eru áhrifin þau að eftirspurn dregst saman í kjölfar hækkunar stýrivaxta. Teknar eru ákvörðanir, almennt séð, um það að draga úr útgjöldum og neyslu. Þetta getur svo aftur haft áhrif á aðra einstaklinga sem jafnvel urðu ekki fyrir neinum beinum áhrifum af peningamálastefnunni. Heildareftirspurnin dregst saman eða vex ekki jafn hratt og áður.

„Aðeins á því framleiðslustigi þar sem innlend eftirspurn samsvarar framleiðslugetu hagkerfisins getur verðbólga orðið stöðug,“

Helsta stjórnþæki Seðlabankans er svokölluð endurhverf verðbréfið-skipti við lánastofnanir. Í endurhverfum kaupum lánar Seðlabankinn fé gegn veði í verðbréfum og gengur lánið til baka að 7 dögum liðnum. Hvati viðskiptanna er að lánastofnanir þurfa stundum laust fé í takmarkaðan tíma og geta fengið það frá Seðlabankanum. Seðlabankinn hefur þá áhrif á vaxtastigið í landinu með því að ákveða vextina í þessum viðskiptum. Lánastofnanirnar þurfa svo að lána féð áfram á jafnháum eða hærri vöxtum til viðskiptavina til að tapa ekki á viðskiptum við Seðlabankann.

GEIR HALLGRÍMSSON OG DAVID ODDSSON Pólitísk afskipti af Seðlabankanum voru mikil þegar Geir settist í stól seðlabankastjóra árið 1986. Þá var afkoma sjávarútvegsins lykilafríði í íslensku efnahagslífi og tók peningamálastefnan mið af því. Nú þegar David tekur við seinni hluta október hafa pólitísk ítök í Seðlabankanum minnkað mikið. Þó skipar forsætisráðherra seðlabankastjóra og bankaráð er skipað af Alþingi, enda er þetta ríkisbanki.

Markmið og verkfæri Seðlabankans

Verðbólgu markmið Seðlabankans var tekið upp í lok mars árið 2001. Seinni helming síðustu aldar var rekin svokölluð fastgengissstefna af ýmsu tagi sem miðaði við gengisskráningu íslensku krónunnar. Seðlabankinn hafði nær ekkert sjálfstæði og var stjórnað með íhlutun ríkisstjórna og ráðherra.

Hins vegar voru engar forsendur til að stíga það skref sem stigið var árið 2001 þar sem umgjörð peningamála var mjög frábrugðin því sem nú er. Sem dæmi voru ekki fjármálamarkaðir eins og nú þekktist og skipulegur millibankamarkaður fyrir gjaldeyri tók fyrst til starfa árið 1993. Árið 1995

voru svo fjármagnsflutningar gefnir frjálsir. Fljótlega eftir áramótin 2001 reyndist Seðlabankanum erfitt að framfylgja fastgengissstefnu sinni og var lögum um bankann breytt í kjölfarið. Gengi krónunnar látið ráðast á gjaldeyrismarkaði og verðbólgu markmið tekið upp.

1904 - 1945

Hagstjórnarmarkmið: stöðugt verðlag.

Millimarkmið: Fastgengi miðað við gullfót eða pund.

Stýritæki: Forvextir víxla hjá Landsbankanum, síðar alls kyns höft.

1945 - 1960

Hagstjórnarmarkmið: stöðugt verðlag, stöðug atvinna.

Millimarkmið: Sveigjanlegt fastgengi m.v. Bretton Woods.

Stýritæki: Höft á flestu mögulegu.

1960 - 1972

Hagstjórnarmarkmið: stöðug atvinna, stöðugt verðlag.

Millimarkmið: Sveigjanlegt fastgengi m.v. Bretton Woods.

Stýritæki: Gengisskráning krónunnar og höft á fjármagnsmarkaði.

1972 - 1989

Hagstjórnarmarkmið: stöðug atvinna.

Millimarkmið: jafnvægi í rekstri sjávarútvegsfyrirtækja.

Stýritæki: Gengisskráning krónunnar og höft á fjármagnsmarkaði.

1989 - 2001

Hagstjórnarmarkmið: stöðug verðbólga, stöðug atvinna.

Millimarkmið: fastgengi krónunnar við myntkörfu.

Stýritæki: Gengisskráning krónunnar og vextir á millibankamarkaði 1989-1998. Vextir í endurhverfanlegum viðskiptum eftir 1998. Lausafjárkvaðir 1999-2000.

2001 -

Hagstjórnarmarkmið: stöðug verðbólga – verðbólgu markmið.

Millimarkmið: Tveggja ára verðbólgu spá Seðlabankans.

Stýritæki: Vextir í endurhverfanlegum viðskiptum.

Hagstjórnarmarkmið er lokamarkmið sem peningamálastefnunni er ætlað að ná.

Millimarkmið eru atriði sem skipta miklu mál í fyrir framgang hagstjórnarmarkmiðs eins og til dæmis verðbólgu spá Seðlabankans.

Stýritæki eru atriði sem eru undir beinni stjórn Seðlabankans og hann notar til að ná markmiðum sínum.

BIRGIR ÍSLEIFUR GUNNARSSON, FRÁFARANDI SEÐLABANKASTJÓRI, HEFUR VERIÐ ÚTVÖRÐUR PENINGASTEFNUNNAR „Seðlabankinn telur brýnt að peningastefnan standist þessa prófraun og að verðbólga víki ekki nema skamma hríð umtalsvert frá verðbólguþéttum hans. Að öðrum kosti er hætt við að trúverðugleiki bankans og peningastefnunnar bíði skaða sem erfitt getur reynst að endurheimta,“ sagði Birgir.

segir Þórarinn í grein sinni Miðlun peningastefnunnar. „Hins vegar er mikilvægt að átta sig á því að það verðbólguþéttir getur bæði verið hátt eða lágt, allt eftir því hverjar verðbólguvæntingar almennings eru.“

Hann segir að þjóðfélagslegur kostnaður mikillar verðbólgu sé meiri en lítill. Mikil verðbólga hafi í för með sér töluverðan kostnað í formi skattlagningar sem sé þjóðhagslega óhagkvæm. „Það er því hlutverk peningastefnunnar að tryggja jafnvægi í hagkerfinu og litla og stöðuga verðbólgu. Það markmið næst eingöngu ef almenningur telur stefnuna trúverðuga þannig að verðbólguvæntingar endurspeglir verðbólguþéttum Seðlabankans.“ Og með því að hækka stýrivæxti Seðlabankans sagðist Birgir Ísleifur einmitt vera að ná niður verðbólguvæntingum svo þær féllu betur að markmiðum bankans.

Allt hefur þetta hefur áhrif á miðlunarferli peningamálastefnunnar, það er hvernig ákvörðun Seðlabankans um að hækka vexti dregur úr eftirspurn og lækkar verðbólgu. Hversu vel þetta gengur er ekki ljóst og ræðst af þáttum eins og stöðu hagkerfisins, væntingum almennings og trúverðugleika Seðlabankans.

Þórarinn segir rannsóknir í iðnríkjum benda til þess að áhrif breytingar stýrivaxta seðlabanka fari að meðaltali að koma fram í innlendra eftirspurn eftir um það bil hálf ári. Áhrifin séu komin fram með fullum þunga eftir um það bil eitt til eitt og hálf ári. Síðan fari áhrifanna að gæta í innlendra verðbólgu eitthvað síðar. Full áhrif náist eftir eitt og hálf til tvö ár.

VILL ENDURHEIMTA TRÚVERÐUGLEIKA

Birgir Ísleifur Gunnarsson gerði einmitt stöðu hagkerfisins, væntingar almennings og

trúverðugleika Seðlabankans að umtalsvert þegar hann kynnti hækkingu stýrivaxta í síðustu viku. Sagði hann verðbólguhorfur til næstu tveggja ára óviðunandi og verðbólguvæntingar umfram markmið Seðlabankans virtust hafa grafið um sig.

„Greiningardeildir og aðrir sem móta viðhorf virðast gera ráð fyrir því að Seðlabankinn muni leyfa verðbólgu að aukast langt upp fyrir verðbólguþéttum bankans og haldast þar án þess að aðhafast nokkuð,“ sagði Birgir Ísleifur. Því gæti bankinn þurft að hækka vexti meira en áður til að ná þessum væntingum niður í átt að markmiðunum. „Væntingar markaðsaðila um að stutt sé í að stýrivæxtir nái hámarki og muni fljótlega lækka á ný eru óraunsæjar og tefja fyrir miðlun peningastefnunnar um vaxtarófið.“

Birgir er með þessu að segja að vaxtahækkanir Seðlabankans hafi ekki dugað til að sannfæra fólk um að bankanum sé full alvara að ná verðbólguþéttum sínu. Því þurfi bankinn að láta slag standa og hækka vexti enn meir. Þetta hafi jafnvel tafið fyrir framgangi peningamálastefnunnar, sem lýst er hér að framan, og vaxtahækkanirnar því ekki haft eins mikil áhrif en ella.

PENINGASTEFNAN Í SUMARFRÍ

Til þess að fólk trúi því að Seðlabankanum sé alvara verður hann að búa yfir trúverðugleika. Þess vegna er lögð áhersla á trúverðugleika og sjálfstæði Seðlabankans til að hann nái að framfylgja lögbundnu hlutverki sínu og markmiði. Í vegvísi Greiningardeildar Landsbankans daginn eftir að stýrivaxtahækkingin var kynnt var lýst eftir trúverðugleika Seðlabankans.

„Seðlabankinn spilar djarft og leggur mjög ríka áherslu á að endurheimta trúverðugleikann. Til þess þurfa athafnir að fylgja

orðum,“ sagði Edda Rós Karlsdóttir, forstöðumaður greiningardeildarinnar, í samtali við Fréttablaðið. Í Vegvísi kemur fram sú gagnrýni á Seðlabankann að hann hafi ekki framfylgt stefnu, sem hafi mátt lesa í Peningamáli um í júní síðastliðinn, að hækka vexti. Of langur tími hafi liðið í sumar án vaxtahækkanana. „Það hefði því mátt festa trúverðugleikann í sessi og slá á verðbólguvæntingar með vaxtahækkingu seinni part sumars. Það var ekki gert og því fóru að læðast efasemdir að sérfræðingunum um einurð Seðlabankans,“ segir í ritinu. „Peningastefnan má ekki fara í sumarfrí.“

SEÐLABANKINN STANDIST PRÓFRAUN

Trúverðugleikinn er mikilvægur fyrir miðlun peningastefnunnar. Með honum er hægt að hafa áhrif á væntingar og hegðun einstaklinganna. Þetta er eitt af öflugustu tækjum Seðlabankans sem auðvelt er að veikja. Birgir Ísleifur hefur gengið í gegnum miklar breytingar á starfsemi og umhverfi Seðlabankans. Hann áttar sig á þessu og vill fullvissa aðra um það.

„Á næstu árum verða aðstæður í þjóðarbúskapnum óvenju erfiðar frá sjónarhóli peningastefnunnar. Hvernig tekst að beita henni til þess að koma í veg fyrir að verðbólga umfram markmið festi rætur verður nokkur prófsteinn á hve vel núverandi umgjörð hennar hentar litlu, opnu hagkerfi. Seðlabankinn telur brýnt að peningastefnan standist þessa prófraun og að verðbólga víki ekki nema skamma hríð umtalsvert frá verðbólguþéttum hans. Að öðrum kosti er hætt við að trúverðugleiki bankans og peningastefnunnar bíði skaða sem erfitt getur reynst að endurheimta,“ sagði Birgir Ísleifur Gunnarsson, fráfarandi seðlabankastjóri.

VERÐBÓLGA BREGLAR VERÐSKYNN FÓLKS Mikil verðbólga gerir fólk erfiðara að greina á milli almennra verðhækkana og hækkana milli vara. Verðbólga dregur því úr upplýsingagildi verðkerfisins.

Sammála um skaðsemi verðbólgu

Meginmarkmið Seðlabanka Íslands er að stuðla að stöðugu verðlagi samkvæmt lögum. Birgir Ísleifur Gunnarsson, fyrrverandi seðlabankastjóri, sagði í síðustu viku að mikil hækking stýrivaxta 4. október væri til að sannfæra fólk um að bankanum væri full alvara með að halda verðbólgu sem næst verðbólguþéttum á næstu tveimur árum. Markmiðið miðast við 2,5 prósentu verðbólgu.

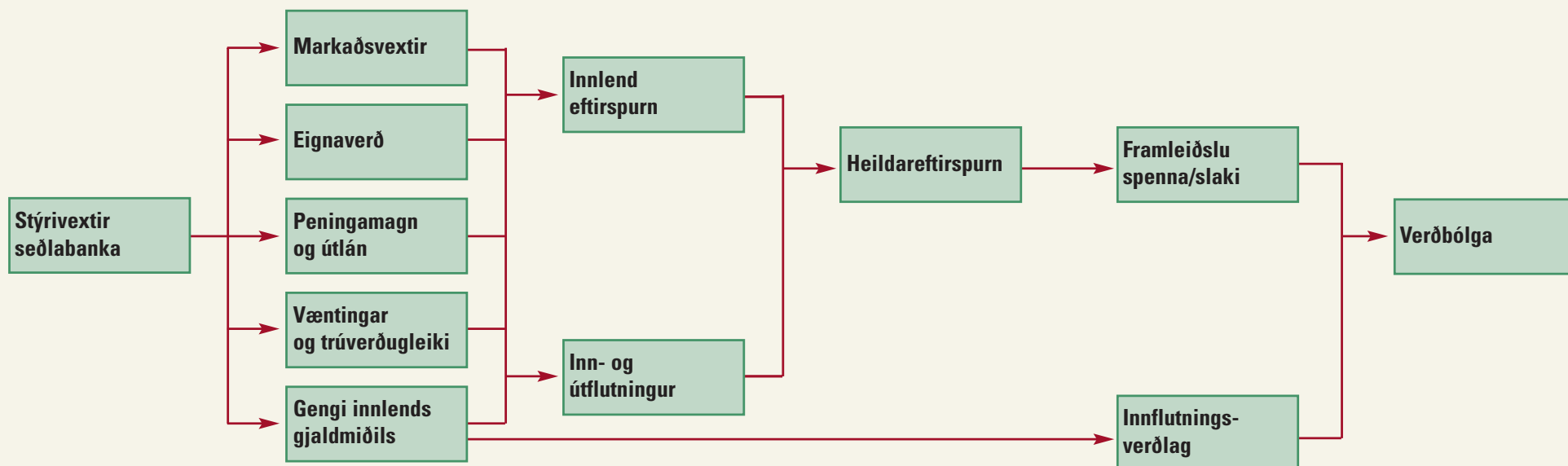
En af hverju þessi áhersla á verðstöðugleika? Þórarinn G. Pétursson, hagfræðingur í Seðlabankanum, segir að almennt virðist sátt ríkja meðal almennings, stjórnmálamanna, seðlabankamanna og fræðimanna um skaðsemi verðbólgu. Rannsóknir sýni að ekki sé hægt að ná fram auknum hagvexti með meiri verðbólgu til langs tíma. Það eigi við þótt til skamms tíma sé hægt að auka hagvöxt með eftirlátssamri peningastefnu.

Í grein sem Þórarinn ritaði í Peningamál árið 2000 segir hann að mikil og breytileg verðbólga geri til dæmis almenningi erfiðara fyrir að greina á milli almennra og hlutfallslegra verðhækkana og dregur því úr upplýsingagildi verðkerfisins. Þannig geri verðbólgan einstaklingum, fyrirtækjum og hinu opinbera erfiðara fyrir að taka skynsamur langtímaákvörðanir. Þetta geri það að verkum að skilvirkni hagkerfisins minnki og þannig geti verðbólga skaðað hagvaxtarmöguleika þess til langs tíma.

„Því má ljóst vera að stöðugt verðlag er æskilegt hagstjórnarmarkmið í sjálfu sér,“ segir Þórarinn. „Flestir hagfræðingar eru í dag sammála því að til langs tíma sé verðbólga fyrst og fremst peningalegt fyrirbæri. Stjórn peningamála hefur því aðeins áhrif á verðlag til langs tíma en ekki á hagvöxt eða atvinnu. Þar sem seðlabankar hafa aðeins eitt stjórn tæki og geta því aðeins náð einu þjóðhagslegu markmiði til langs tíma er eðlilegt að endanlegt markmið peningamála sé stöðugt verðlag.“

SVONA VIRKAR PENINGASTEFNAN

Peningastefna Seðlabanka Íslands miðast við að beita vöxtum bankans í viðskiptum við aðrar fjármálastofnanir á peningamarkaði til að hafa áhrif á hegðun einstaklinga og fyrirtækja. Ferlið hér að neðan lýsir því hvernig vaxtaákvörðanir hafa áhrif á eftirspurn í hagkerfinu, verðbólguvæntingar og verðbólgu. Er það kallað miðlunarferli peningastefnunnar.

FÓLK Á FERLI

GUÐMUNDUR NIKULÁSSON verður framkvæmdastjóri innanlandssviðs Eimskips. Guðmundur hóf störf hjá Eimskipi í september 1997 sem forstöðumaður rekstrardeildar vöruhafna, þá gámahafnar, og hefur gegnt því starfi síðan. Guðmundur lauk Civ.Ing.M.Sc.-prófi í byggingaverkfræði frá DTH í Kaupmannahöfn árið 1987.

RAGNAR ÞÓR JÓNSSON verður framkvæmdastjóri millilandasviðs Eimskips. Ragnar hóf störf hjá Eimskipi við sumararflýsingar í flutningastýringu árið 1998. Hann var ráðinn aftur til starfa í flutningastýringu í janúar 1999. Í nóvember 2000 tók Ragnar Þór við starfi forstöðumanns flutningastýringar og varð forstöðumaður innflutningsdeildar Eimskips í ágúst 2004. Ragnar Þór lauk M.Sc.-prófi frá Boston University árið 1998. Hann útskrifaðist sem vélaverkfræðingur frá Háskóla Íslands í febrúar 1995.

BRAGI ÞÓR MARINÓSSON verður framkvæmdastjóri alþjóðasviðs Eimskips. Bragi Þór hóf störf hjá Eimskipi árið 1993 sem fulltrúi í utanlandsdeild en hafði verið við sumararflýsingar í gæðastjórnunardeild sumrin 1991 og 1992. Hann varð gæðastjóri á þróunarsviði árið 1995 og tók við starfi deildarstjóra utanlandsdeildar árið 1997. Í júní 1999 flutti Bragi Þór til Hollands þar sem hann gegndi starfi forstöðumanns Eimskips í Hollandi og Belgíu, þar til hann tók við starfi framkvæmdastjóra utanlandssviðs í febrúar 2004. Bragi Þór útskrifaðist úr vélaverkfræði frá Háskóla Íslands árið 1991 og með M.Sc. í rekstrarverkfræði frá Danmarks Tekniske Universitet árið 1993.

HANNA KATRÍN FRÍÐRIKSSON hefur verið ráðin í starf framkvæmdastjóra stjórnunarviðs Eimskips en hún var ráðin sem ráðgjafi forstjóra hjá Eimskipi 9. ágúst síðastliðinn. Hanna Katrín starfði hjá Háskólanum í Reykjavík sem framkvæmdastjóri Stjórnendaskóla HR árin 2001-2003 og sem framkvæmdastjóri HR 2003-2004. Hanna Katrín vann að þróunarmálum auk kennslu og ráðgjafar hjá Stjórnendaskólanum fyrri hluta árs 2005. Árin 1989-2001 starfði Hanna Katrín sem blaðamaður á Morgunblaðinu. Hanna Katrín lauk MBA-gráðu frá Graduate School of Management, University of California árið 2001. Hún er með BA-gráðu í heimspeki og hagfræði frá Háskóla Íslands

Herra Örlygur í megastuði

Reykjavíkurborg verður í október lögð undir tónlistarhátíðina Airwaves í sjöunda sinn. Forsvarsmaður Herra Örlygs, Þorsteinn Stephensen, gaf sér tíma fyrir *Hólmfríði Helgu Sigurðardóttur* í miðjum undirbúningnum.

Fyrirtækið Herra Örlygur var stofnað formlega í upphafi árs 1999 í þeim tilgangi að halda svokallaða „showcase“-tónleika fyrir hljómsveitina Gus Gus sem var að gefa út sína aðra plötu. Þá kom upp sú hugmynd að bjóða erlendu bransafólki og blaðamönnum hingað til lands í stað þess að flytja hljómsveitina og allt sem henni fylgdi út. Tónleikarnir voru haldnir í flugskýli á Reykjavíkflugvelli í kolbrjáluðu veðri í febrúarmánuði og úr varð mjög eftirminnilegur viðburður. Upp úr þessu fæddist hugmyndin um að búa til árlegan viðburð til að kynna íslenska tónlist og í október sama ár var fyrsta opinbera Airwaves-hátíðin haldin. Það ár komu fjórar hljómsveitir fram á hátíðinni og síðan hefur hún vaxið og dafnað hratt. Nú, á þeirri sjöundu í röðinni, er búist við að hingað komi um 1.500 manns erlendis frá og ef það verður uppselt eins og allt stefnir í sækja tæplega 5.000 manns hátíðina heim, að meðöldum þeim listamönnum sem koma fram.

TRAUST SAMSTARF

Nafn hátíðarinnar er bein tilvísun í Ícelandair sem hjálpaði til við að flytja inn blaðamenn á Gus Gustónleikana og hefur síðan verið þeirra stoð og stytta. Þorsteinn lætur mjög vel að samstarfinu við Ícelandair og segir ómetanlegt hversu mikið fyrirtækið hefur gert fyrir íslenska tónlist. Ícelandair styður við Airwaves á ýmsa vegu, t.a.m. með frímiðum fyrir listamenn og aðra. Einnig styðja þeir þá fjárhagslega og ekki síst með því að veita Airwaves aðgang að víðtæku tengslaneti Ícelandair erlendis. Þeirra aðkoma að þessari landkyrningu er því margþætt.

Árið 2001 bættist Reykjavíkurborg í hóp velunnara Airwaves-hátíðarinnar og hefur síðan staðið henni þétt að baki fjárhagslega. Höfuðborgarstofa, undir stjórn Svanhildar Konráðsdóttur, hefur hjálpað þeim á ýmsan máta. Útflutningsráð hefur einnig lagt sitt af mörkum en það stendur að hluta til undir kostnaði við starfsmann fyrirtækisins í London.

GÖTUMARKAÐSSETNING

Almannatengsl eru að sögn Þorsteins langsterkasta vopnið í allri markaðssetningu fyrirtækis-

ins. Þar á bæ er einn maður í fullu starfi við að „plögga“ í fjölmölla. Í ár eru um 30 erlendir listamenn á hátíðinni og veitir hver þeirra íslenskum fjölmiðlum allt að fimm viðtöl. Airwaves-hátíðin leggur mikið upp úr að halda úti góðri heimasíðu með upplýsingum um hljómsveitirnar og tóndæmum og fær hún um tuttugu þúsund heimsóknir á viku.

„Götugengið“ á einnig stóran þátt í markaðssetningu á Airwaves en það samanstendur af fimm harðsvíruðum tónlistaráhuga- mönnum sem dreifa plaggötum, dreifimiðum og öðru í skólana, á barina og aðra mannfagnaði þar sem líklegt er að þeir haldi sig sem tilheyra markhópi hátíðarinnar. Eini hluti markaðssetningarinnar sem talist getur hefðbundinn er útvarpið, enda er það helsti vettvangur tónlistarinnar og liggur beint við að auglýsa tónleika með því að leyfa fólki að heyra tóndæmi.

Í alþjóðlegum samanburði er Airwaves-hátíðin lítil og viðráðanleg og Þorsteinn telur það vera af hinu góða. Með of mikilli útþenslu myndi hátíðin missa mikið af þeim anda sem hún hefur og því leggur hann frekar áherslu á að auka gæði hátíðarinnar en umfang hennar.

EKKI BARA AIRWAVES

Airwaves-hátíðin er einungis einn hluti af starfsemi Herra Örlygs þótt hún taki vissulega mikið til sín af orku og tíma fyrirtækisins en tekjur af henni eru ekki nema um 20-25 prósent af heildarveltu fyrirtækisins. Tekjur fyrirtækisins koma fyrst og fremst af miðasölu en síðustu fjögur ár hefur það velt í kringum 100 milljónum á ári, allt eftir því hve margir góðir tónleikar nást á ári.

Stærsti hluti af starfsemi Örlygs felst í því flytja inn til landsins erlenda listamenn og standa fyrir ýmiss konar listtengdum viðburðum. Þeir hafa líka tekið að sér skipulagningu á stórum viðburðum fyrir fyrirtæki. Sem dæmi má nefna Stuðmannatónleika í London á síðasta ári sem Baugur, Ícelandair og Coca Cola stóðu fyrir.

Eftir því sem fyrirtækið stækkar og safnar í reynslubankann opnast fyrirtækinu fleiri möguleikar. Nú er Herra Örlygur að hefja samstarf við stórt breskt tónlistarfyrirtæki sem heitir Channel Fly og er umboðsskrifstofa fyrir margar frægar hljómsveitir, t.d. Franz Ferdinand sem hélt einmitt tónleika hér nýlega á vegum Herra Örlygs. Channel Fly er að koma

á fót árvissri tónlistarhátíð í Brighton á Englandi sem kallast Exposure og er Airwaves fyrirmyndin að henni. Hlutverk Herra Örlygs í samstarfinu felst meðal annars í því að skipuleggja hluta hátíðarinnar og vinna að kynningarmálum.

BREYTTIR TÍMAR OG BJART

FRAM UNÐAN

Þorsteinn segir ekki á vísan að róa á þessum markaði eins og er því nú eru mun fleiri í þessum bransa og markaðsumhverfið gjörbreytt. „Þegar framboðið var minna gat maður verið vongóður um betri miðasölu en í dag en nú skiptir öllu máli að hitta á réttu stærðina á húsi og vera með samninga við hljómsveitir sem setja menn ekki í of mikla spennitreyju.“

Framtíð Herra Örlygs er björt. Fimm ára samningur við Ícelandair er í höfn svo að Airwaves ætti að lifa góðu lífi næstu fimm árin og Þorsteinn og félagar ætla að halda sínu striki við að flytja inn skemmtilega tónlist. Hann er ákveðinn í því að nýta þau tækifæri sem þeim hafa boðist í samstarfi við ýmsa aðila erlendis. „Við ætlum að sækja okkur fleiri verkefni og meiri tekjur með því að fara í samstarf við þá aðila sem hafa lýst áhuga á því. Og það verður bara að koma ljós hvað kemur út úr því. En við erum í megastuði.“ - hhs

Herra Örlygur
Austurstræti 12
Stofnað 1999
Eigandi: Þorsteinn Stephensen
Starfsmenn: 4 og hálfur

ÞORSTEINN STEPHENSEN ER HERRA ÖRLYGUR Stærsti hluti af starfsemi Örlygs felst í því flytja inn til landsins erlenda listamenn og standa fyrir ýmiss konar listatengdum viðburðum.

BESTA RÁÐIÐ

Óvinurinn er við sjálf

Svafa Grönfeldt er framkvæmdastjóri stjórnunarviðs Actavis Group og lektor í viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands. Þegar hún er spurð að því hvert er besta ráðið sem henni hefur verið gefið minnst hún sérstaklega þess sem góður vinur og vinnufélagi hennar sagði eitt sinn þegar hún efaðist um að passa inn í nýtt hlutverk sem hún var um það bil að taka að sér: „Gleymdu aldrei hvaðan þú kemur og hvað þú varð sem kom þér þangað.“

Boðskapurinn er sá að sama hvaða hlutverk eða ábyrgðar-

störf við tókum að okkur þá byggjum við á fyrri reynslu og búum ávallt að þeim grunni hversu ógnvekjandi sem verkefni sýnast. Einnig að nýju fötin keisarans eru haldlítill ef maður gleymir þeim grunnildum og eiginleikum sem reynst hafa manni best sama hvort leiðin liggur upp á við eða niður á við.

Orðatiltækið „We have met the enemy, and he is us“ sem haft er eftir Walt Kelly er einnig í sérstöku uppáhaldi hjá Svöfu. Hún túlkar það svo að við sjálf höfum mest um það að segja hvort við höfum hugrekki og

KJARNAKONAN SVAVA GRÖNFELDT „Það erum við sjálf sem stjórnum því hvort við höfum hugrekki og dómgreind til að takast á við þau tækifæri og ógnanir sem mæta okkur í leik og starfi.“

dómgreind til að takast á við þau tækifæri og ógnanir sem mæta okkur í leik og starfi. - hhs

Þú sinnir öðru á meðan við sinnum þínum flutningamálum

Fraktlausnir
Flutningar án landamæra

Vöruhús Sjófrakt Flugfrakt Útflutningur Tollskýrslugerð Akstursþjónusta Hraðsendingar

Skútvogur 1e · Sími 5 200 600 · frakt@frakt.is · www.frakt.is

Skoða eign í Íslandsbanka

Fjármálaeftirlitið er með eignarhlut Straums - Burðarás í Íslandsbanka til skoðunar.

Straumur - Burðarás á samtals ríflega 26 prósentu hlut í Íslandsbanka eftir sameiningu félagsanna.

Fyrir átti Straumur ríflega níttján prósentu hlut í Íslandsbanka. Við það að fara yfir fimmtungshlut í bankanum þarf að sækja um það til Fjármálaeftirlitsins að fara með slíkan hlut í bankanum samkvæmt reglum um virka eignarhluti í fjármálafyrirtækjum.

Fjármálaeftirlitið er með umsókn Straums - Burðarás til skoðunar, en sömu aðilar, Björgólfssonar, eru stærstu eigendur Straums - Burðarás og Lands-

EIGNARHLUTUR SKOÐAÐUR Meðal þess sem Fjármálaeftirlitið mun skoða er eignarhald í Straumi - Burðarási við mat á ríflega fjórðungshlut félagsins í Íslandsbanka.

bankans. Það kann að hafa áhrif á hvort og hvernig Fjármálaeftirlitið heimilar meðferð svo stórs eignarhlutar. - hh

Eimskip eignast CTG að fullu

Eimskip hefur eignast norska flutningafyrirtækið CTG að fullu en félagið var áður í 51 prósentu eigu Eimskips. Eimskip keypti meirihluta í félaginu í janúar 2004 en það sérhæfir sig í flutningum og geymslu á frystum og kældum sjávarafurðum.

CTG veltir um 1,5 milljarði króna á þessu ári sem er mikil aukning frá fyrra ári og gerir Eimskip ráð fyrir því að velta félagsins vaxi hratt. Virði félagsins er rúmlega einn milljarður íslenskra króna. - hb

DETTIFOSS KEMUR TIL LANDSINS

Eimskip hefur eignast norska flutningafyrirtækið CTG að fullu.

Virði félagsins er rúmlega einn milljarður íslenskra króna. - hb

ASPEN

SKÍÐAPARADÍS

FJÓRTÁN 10 DAGA FERÐIR NÆSTA VETUR

NÚNA ER TÆKIFÆRIÐ
DOLLARINN Í SÖGULEGU LÁGMARKI!!

Í öllum ferðunum er boðið uppá svítuhótelið Aspen Meadows

ASPEN SNOWMASS
PREFERRED TRAVEL PARTNER

GB FERÐIR ICELANDAIR

Bókanir og nánari upplýsingar á www.gbferdir.is og í síma 534 5000

INNFLUTNINGUR MEÐ DHL

EITT FYRIRTÆKI
EINN GJALDMIÐILL
EINN REIKNINGUR
EINU ÁHYGGJUEFNINU
FÆRRA

Innflutningshraðsendingar DHL auðvelda innflutning

Innflutningur hefur venjulega í för með sér fjölmörg símtöl, marga reikninga, fleiri en einn gjaldmiðil og mörg höfuðverkjarköst. En ekki með innflutningshraðsendingum DHL. Allt sem þarf er eitt símtal. Við sjáum um restina, allt frá því að sækja vöruna, þangað til við afhendum hana viðtakanda. Auk þess færðu fullt verð uppgefið fyrirfram. Og aðeins einn reikning í íslenskum krónum. Engu skiptir hvort þú ert að flytja inn þungan farm frá Sjanghæ eða sýnishorn frá San Francisco, þú getur alltaf treyst á DHL.

Kannaðu málið á dhl.is eða í síma 535 1100.

DHL
EXPRESS

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkið...

Sterk króna er afleiðing efnahagsstefnu ríkisstjórnarinnar:

Seðlabankinn átti ekki annað ráð

Hafliði Helgason

Seðlabankinn sendi skýr skilaboð með ákvörðun um hækkun stýrivaxta sem tók gildi í gær. Þar svaraði bankinn efasemdum á markaði um aðhald peningastefnunnar.

Fyrir vaxtahækkunina höfðu verðbólguvæntingar á markaði verið mun hærrí en verðbólguþáttur Seðlabankans. Bankinn varð því að taka myndarlega á til að verja trúverðugleika sinn. Sú gagnrýni hefur komið fram að með því að láta svo langan tíma líða milli vaxtahækkana hafi bankinn dregið úr trúverðugleika peningastefnunnar og því þurft að vinna til baka tapað traust. Búast má við því að bankinn taki þessa gagnrýni til sín og standi vaktina um trúverðugleikann næstu mánuði. Vextir munu verða hækkaðir og það líklega töluvert í viðbót frá því sem nú er.

Fjárlögin sem kynnt voru á mánudag eru ekki nægjanlega aðhaldssöm til þess að gefa vonir um að vextir Seðlabankans séu að nálgast hámark. Skattalækanir á næsta ári, eins jákvæð og slík aðgerð er í sjálfu sér, munu heldur ekki draga úr þörf bankans fyrir frekari vaxtahækkun.

Stjórnarþingmenn stíga nú fram og gagnrýna Seðlabankann fyrir hækkunina. Afleiðing hækkunarinnar er hærra gengi en útflutnings- og samkeppnisgreinar geta til lengri tíma búið við. Þeir stjórnáamenn sem bera ábyrgð á stjórn efnahagsmála geta ekki leyft sér að bera slíkt á borð. Seðlabankanum ber lögum samkvæmt að verja verðbólguþáttur. Til þess að fylgja eftir markmiðum um lága verðbólgu hefur bankinn í stórum dráttum eitt tæki sem eru stýrivextir. Vaxtamunurinn sem háir vextir skapa milli landsins og helstu viðskiptalanda gerir það að verkum að krónan styrkist. Ástæða hárra stýrivaxta er hins vegar ekki Seðlabankinn. Gerðir bankans eru afleiðing þess efnahagsástands sem er í landinu, en ekki orsök hennar.

Þetta eiga stjórnáamenn að vita. Ákvarðanir þeirra sem fara með meirihlutavaldið á þingi er það sem kyndir nú undir þenslunni.

Sterk króna og háir skammtíamvextir eru íþyngjandi fyrir atvinnulífið og heimilin. Yfirdráttarlán heimila hafa hækkad verulega að undanförunni og háir stýrivextir munu fyrir eða síðar bitna á einkaneyslunni. Það væri óskandi að skattalækkun ríkisstjórnarinnar verði nýtt til að lækka yfirdráttinn. Slíkt er þó líklegast óskhyggja. Hitt væri miklu alvarlegra fyrir heimilin í landinu, hverra skuldir eru að stærstum hluta verðtryggðar, ef verðbólga færi hér af stað af fullum þunga. Það gæti leitt gjaldþrot yfir fjölda fólks með tilheyrandi soun í hagkerfinu.

Markmiðin eins og þau eru skilgreind fyrir Seðlabankann eru rétt og hækkun vaxta bein afleiðing af efnahagsástandinu. Þeir sem bera ábyrgð á efnahagsástandinu eiga heldur ekki margra kosta vól í leit sinni að sökudólgi. Þar er líklegast að menn komist næst sannleikanum með því að líta í eigin barm. Hátt gengi krónunnar og þau vandræði sem það skapar er afleiðing efnahagsstjórnarinnar, ekki stýrivaxtahækkunar.

bjorgvin@markadurinn.is | hjalmar@markadurinn.is | eggert@markadurinn.is
hafliði@markadurinn.is | holmfriður@markadurinn.is

**Laserprentarar...
... og ljósritunarvélar!**

At your side
brother

Brother DCP-7010
Laserprentari
Stafræn ljósritunarvél
Litaskanni

- Prentar allt að 20 bls. á mínútu
- Upplausn 2400x600 dpi
- 8 MB ram & USB 2.0
- 250 bls. pappírskúffa
- Windows og MacOS
- Ljósritun (flatbed)
- Ljósritar allt að 20 bls. á mínútu
- Stækkar/minnkar: 25-400%
- Litaskanni: Allt að 9600 dpi
- Aðeins 25,3 cm á hæð

Verð kr. 26.900

PENNINN

Vaxtahækkun, hefur hún áhrif?

ORD Í BELG

Jafet S. Ólafsson

framkvæmdastjóri
Verðbréfastofunnar hf.

Nýleg vaxtahækkun Seðlabankans ber nú hæst í umræðunni, þróun íslensku krónunnar og gífurleg útgáfa erlendra fjármálafyrirtækja á íslenskum skuldabréfum (55 milljarðar). Þessi útgáfa vinnur til skemmri tíma lítið á móti peningamálastefnu bankans.

Hækkun stýrivaxtanna á að hafa þau áhrif að draga úr eftirspurn, sporna á móti þenslu, fá einstaklinga og fyrirtæki til að draga úr lántökum. En færa má rök að því að áhrifin séu sáralítil, hið eina sem breytist er að krónan styrkist og útflutningsatvinnuvegunum vegnar enn verr.

Ef við hugsum okkur einstakling sem hefur tekið einnar milljón króna skammtímalán, eru vextir allt í einu komnir í 15%. Sumir sjá ekki ástæðu til að draga úr eyðslu eða fjárfestingum hvort sem vextir eru 14 eða 15%. En þessi einstaklingur gæti hins vegar farið til síns fjármálafyrirtækis sem hann hefur kannski ekki heimsótt í eitt ár, hann á nóg veðrymi á fasteign sinni vegna hækkunar á

fasteignaverði um allt að 30% á síðustu 12 mánuðum. Hann fær verðtryggt lán hjá bankanum og sjálfsagt tekur hann aðeins hærra lán, kjörin eru svo hagstæð. Vextir eru 4,15%, verðbólgan 3%, hann telur sig vera að borga 7,15% í vexti í stað 15%, þetta virðast góð viðskipti. Gengi dollars hafði lækkað um 3% vegna vaxtahækkunar Seðlabankans, bíllinn sem einstaklingurinn hafði verið að hugsa um að flytja inn hafði því lækkað um nær sömu prósentutölu, hann skellti sér því á bíllinn, þetta voru góð viðskipti.

Vaxtahækkun Seðlabankans hafði þveröfug áhrif hjá þessum einstaklingi heldur en lagt var af stað með í upphafi með vaxtahækkuninni.

Sérfræðinga greinir mjög um á við Seðlabankann hvort verðbólguþáttur náist með vaxtahækkunum. Markmið Seðlabankans er að halda verðbólgunni innan við 2,5%. Auðvitað vona allir að markmiðið náist, ef verðbólga hreyfist mikið umfram þessa tölu, þá verður greiðslubyrði margra heimila óviðráðanleg.

Á sama tíma og vaxtahækkun er tilkynnt og allar fjármálastofnanir hækka strax sína vexti, þá er útlánageta Landsbankans að aukast gífurlega, bankinn hefur möguleika vegna samruna á eignum Burðaráss við bankann, að auka útlán um allt að 1.000 milljarða, þetta er engin smá tala. Fjármálafyrirtæki bera ákveðna ábyrgð varðandi útlánaþensluna. Seðlabankinn var að kalla eftir því að allir legðust á eitt við að draga úr eftirspurn.

Seðlabankinn hefur erfiðu hlutverki að gegna og hann hefur hefur fá tæki á höndunum. Gífurlegt ósamræmi er milli óverðtryggðra og verðtryggðra vaxta.

Hækkun stýrivaxta hefur mjög lítil áhrif til að slá á þensluna.

Hækkun stýrivaxtanna á að hafa þau áhrif að draga úr eftirspurn, sporna á móti þenslu, fá einstaklinga og fyrirtæki til að draga úr lántökum. En færa má rök að því að áhrifin séu sáralítil, hið eina sem breytist er að krónan styrkist og útflutningsatvinnuvegunum vegnar enn verr.

UM VÍÐA VERÖLD

Halda að sér höndum

The Daily Telegraph | Roger Bottle gerir samdrátt á breska smásölumarkaðnum að umfjöllunarefni sínu í sunnudagsútgáfu The Daily Telegraph. Hann nefnir til nokkrar skýringar á þessum samdrætti en þær gefa allar til kynna að lífskjör almennings séu lakari en fyrir ári. Í fyrsta lagi hefur verðbólga nærri tvöfaldast í Bretlandi milli ára sem rekja má til olíuverðshækkana og hækkana á rafmagni og gasi. Parafleiddandi hefur kaupmáttur neytenda staðið í stað að raunvirði. Í öðru lagi greiða heimilin hærrí skatta til yfirvalda, það er til hverfastjórna, en þau gerðu í fyrra. Í þriðja lagi stendur fasteignaverð í stað eða fer lækkanði í fyrsta skipti í langan tíma en breskir fasteignaeigendur hafa verið að fjármagna einkaneyslu með því að taka lán út á fasteignir sínar. Bootle bendir á að vextir séu í sögulegu lágmarki en þrátt fyrir það hefur greiðslubyrði af fasteignalánnum aldrei verið hærri.

Hann sér fram á jafnvel erfiðari tíma í breskri smásöluverslun á næstu misserum þar sem sparn-

aður heimilanna er í sögulegu lágmarki sem muni að öllum líkindum bitna á eyðsluklónni fyrir en síðar.

Í skugga Eisners

The Times | The Sunday Times segir frá Bob Iger, arftaka Michaels Eisner í forstjórastóli Disney. Allt hefur logað þar stafna í milli á undanförunum árum vegna óánægju margra hluthafa

með stjórnunarstíl Eisners. Hann lenti einnig upp á kant við forsvarsmenn Pixar, sem hafa unnið marga stórmyndina í samvinnu við Disney. Með ráðningu Igers er ekki búist við að miklum breytingum á stefnu fyrirtækisins þó að persónuleiki hans og Eisner séu gjörólíkir; Iger hógvæg og lítt áberandi en Eisner aðsópsmikill og jafnvel hrokafullur. Disney tuttugufaldaðist að stærð á tuttugu árum undir stjórn Eisners og er það sem það er í dag vegna hans. Fyrir vikið er búist við að Iger eigi erfitt starf fyrir höndum og verk hans verði alltaf borin saman við það besta sem Eisner hratt í framkvæmd en ekki það sem miður fór.

ÚTGAUFÉLAG: 365 – prentmiðlar RITSTJÓRN: Hafliði Helgason RITSTJÓRN: Björgvin Guðmundsson, Eggert Þór Aðalsteinsson, Hjalmar Blöndal, Holmfriður Helga Sigurðardóttir AUGLÝSINGASTJÓRN: Jónína Pálsdóttir RITSTJÓRN OG AUGLÝSINGAR: Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík AÐALSIÐI: 550 5000 SÍMBRÉF: 550 5006 NETFÖNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglisingar@markadurinn.is VEFANG: visir.is UMBROT: 365 – prentmiðlar PRENTVINNSLA: Isafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthúsið ehf. dreifing@posthusid.is Markaðurinn er dreift ókeypis með Fréttablaðinu á heimili á höfuðborgarsvæðinu, Suðurnesjum og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Markaðurinn áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds.

Aðhaldið er ekki nægjanlegt

Aðhald ríkisfjármála mun áfram verða lítið og hagstjórn að mestu leyti á herðum Seðlabankans að mati Greiningar Íslandsbanka: „Þetta má ráða af frumvarpi til fjárlaga 2006 sem nýbakaður fjármálaráðherra kynnti í gær. Þar er gert ráð fyrir að tekjujöfnuður ríkissjóðs verði jákvæður um rúma 14 ma. króna á næsta ári. Hreinn lánsfjárfjöfnuður verður svo nokkru lægri, eða 9,6 ma., en hann endurspeglar þá fjármuni sem ríkið getur varið til niðurgreiðslu skulda. Til samanburðar er útlit fyrir að tekjujöfnuður þessa árs

ÞJÓÐARBÚSKAPURINN

verði tæpir 30 ma. króna ef sala Símans er undanskilin, en 85 ma. þegar hún er tekin með í reikninginn.“

„Hér verður að hafa í huga að tekjur ríkissjóðs hafa aukist hratt undanfarið, ekki síst vegna mikillar neyslu landans sem skilar miklum virðisaukaskatti og vörugjöldum í ríkiskassann. Í slíku áferði kemur ekki á óvart þótt afgangur verði af rekstri ríkissjóðs. Því er vafasamt að benda á stöðu ríkiskassans og horfur í næstu framtíð sem vis-

bendingu um aukið aðhald. Ýmsir sjálfvirkir þættir eru að verki sem tengja afkomu ríkissjóðs við hagsveifluna. Auk tekna af veltusköttum lækka bótagreiðslur í góðari og tekjuskattar hækka með launahækkunum almennings. Þegar verr árar í hagkerfinu á hið gagnstæða sér

stað, og þá getur staða ríkissjóðs versnað býsna hratt.“

Greiningardeildin bendir á að skattalækkanir nú án samsvarandi niðurskurðar ríkisútgjalda sé óheppileg: „Væri ríkisstjórninni verulega í mun að beita ríkisfjármálum til þess að mýkja hagsveifluna myndi fara betur á því að bæði yrði beitt tekju- og útgjaldahlíð ríkisfjármálanna í

því skyni, en ekki aðeins haldið í við útgjaldahlíðina. Aðhald það sem birtist í útgjaldahlíð frumvarps til fjárlaga mun að líkum ekki duga til þess að draga úr ójafnvægi í hagkerfinu svo neinu nemi, og fyrir bragðið er útlit fyrir að Seðlabankinn finni sig knúinn til að auka aðhald peningamála enn frekar á næstunni.“

Hér verður að hafa í huga að tekjur ríkissjóðs hafa aukist hratt undanfarið, ekki síst vegna mikillar neyslu landans sem skilar miklum virðisaukaskatti og vörugjöldum í ríkiskassann. Í slíku áferði kemur ekki á óvart þótt afgangur verði af rekstri ríkissjóðs.

SPÁKAUPMAÐURINN

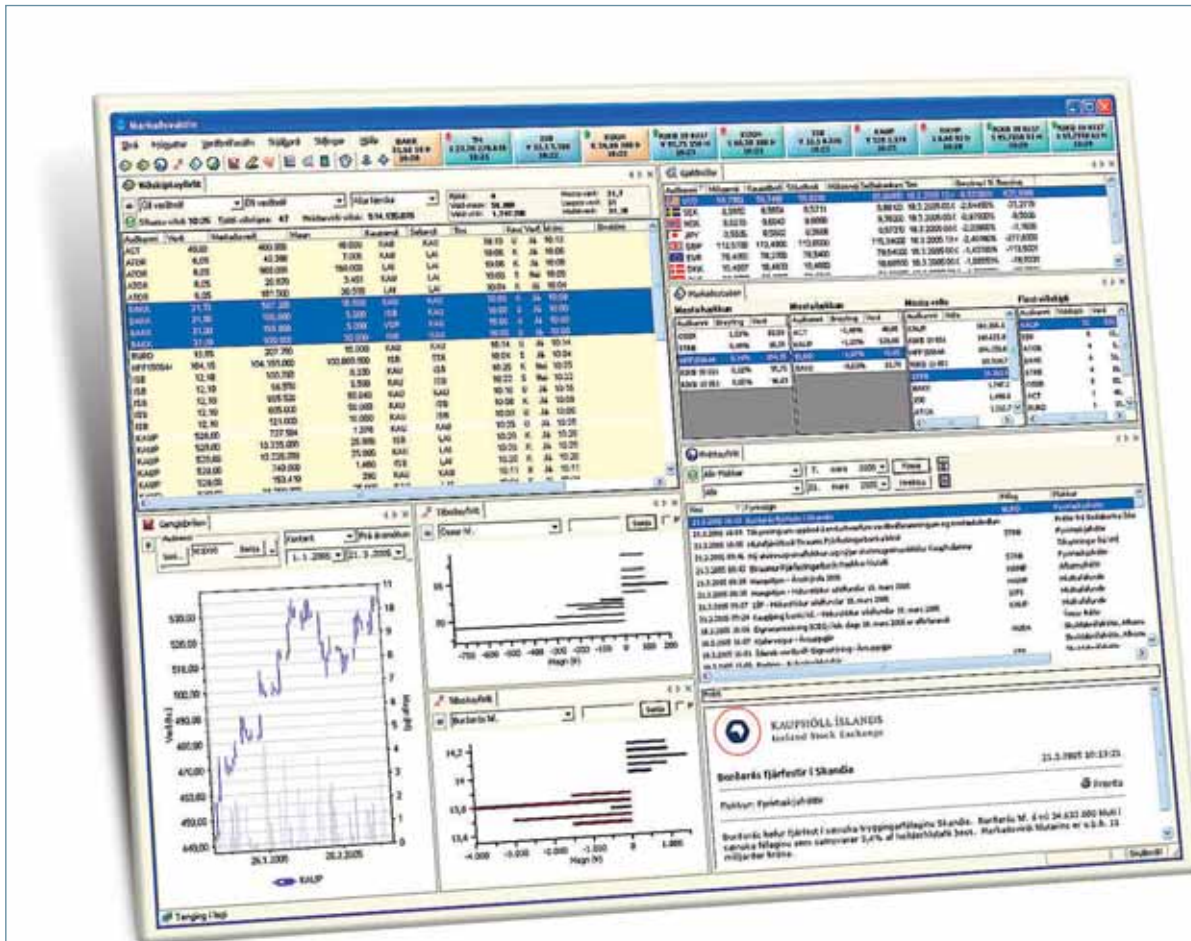
Geri mikið gagn

Ég er að leita að einhverjum til þess að kaupa Nýherja með mér. Nýherji er algjörlega rakið takeover dæmi. Maður byrjar á að selja fasteignina í sérstakt félag og léttr þannig á efnahagsreikningnum. Svo þarf að taka til í rekstrinum og keyra svoltið aggressívari stefnu á batterið. Þetta er ósköp einfalt í sjálfu sér fyrir þá sem kunna til verka. Vandinn er bara sá að núverandi eigendur eru ekki tilbúnir að selja.

Spurning hvort þeir stefna ekki að því að sameinast TM Software. Það gæti verið skynsamlegt. Þeir verða hins vegar fyrst að ná utan um núverandi rekstur. Afkomuviðvörðun nú er áfall fyrir þá, þótt þeir séu komnir í smá útrás. Ef svona fyrirtæki er ekki að moka inn peningum þegar veislan er í fullum gangi, þá náttúrlega spyr maður sig hvenær þeir geri það.

Annars hef ég í nógu að snúast þótt enginn vildi selja mér Nýherja. Krónan gerir ekkert annað en að styrkjast og maður myndi græða á erlendu lánunum þótt maður setti peningana undir koddann. Maður gerir nú betur en það ef maður kann eitt-hvað fyrir sér. Fjárlögin lofa góðu fyrir okkur sem erum vel skuldsettir í erlendum gjaldmiðlum. Seðlabankinn mun bara hækka vextina meira og krónan styrkist. Erlendir fjárfestar flykkjast inn til að nýta sér vaxtamuninn og vanmeta gengisáhættuna. Þegar þetta er að ná hámarki, þá tekur maður stöðu gegn krónunni og hirðir gróðann þegar hún dettur til baka. Ég hvet alla kollega mína til að taka þátt í þessu. Það yrði þvilík snilld að íslenskir fjárfestar tækju austurríska ríkið í bólinu og græddu stórfé á hliðarverkunum þenslunnar þegar hún gengur til baka. Það myndi hafa góð áhrif á hagkerfið ef ég og mínir líkar gætum komið af krafti í fjárfestingar innanlands eftir stóran gróða af kaupum á erlendum gjaldeyri meðan útlendingar væru að kaupa krónur. Það myndi tryggja betur mjúka lendingu hagkerfisins en Sundbraut, hátækni sjúkrahús og göng útum allt land. Við spákaupmenn gerum nefnilega miklu meira gagn en margir halda.

Spákaupmaðurinn á horninu

- Hlutabréf
- Skuldabréf
- Gjaldmiðlar
- Vísitölur
- Vextir
- Viðskipti
- Tilboð
- Uppgjör
- Reiknivélar
- Þróun
- Tæknigreining
- Fréttir

Veist þú hvað er að gerast á markaðnum í dag?

Markaðsvaktin - Lifandi upplýsingar af fjármálamarkaði

Markaðsvaktin er fjármálaupplýsingakerfi sem er sérhannað fyrir íslenskar aðstæður. Markaðsvaktin er beintengd við viðskiptakerfi Kauphallar Íslands og miðlar upplýsingum um allt sem viðkemur markaðsviðskiptum í rauntíma. Kerfið er afar einfalt í uppsetningu og notkun, allt viðmót er á íslensku og notendur geta aðlagð vinnuumhverfið að sínum eigin þörfum.

Markaðsvaktin er í notkun hjá hundruðum fagaðila á Íslandi, í London og í Luxemborg.

Nánari upplýsingar og ókeypis reynslutími á www.mentis.is

ÓKEYPIS
REYNSLUTÍMI
á www.mentis.is

Sigtúni 42 105 Reykjavík Sími 570 7600 info@mentis.is

AUGLÝSINGASÍMI
550 5000
FRÉTTABLAÐIÐ

MARKAÐURINN
Hafliði Helgason ritstjóri Markaðarins fjallar um ýmsa þætti viðskiptalífsins.
Alla virka daga kl. 17:30

90,9

AURASÁLIN

Hrunið mikla er yfirvofandi

Aurasálin þakkar fyrir að vera ekki að flækjast með peninga á íslenska hlutabréfamarkaðnum um þessar mundir. Nú er loksins komið að því hruni sem lengi hefur verið spáð enda öllum ljóst að hlutabréfa-hækkun á Íslandi er komin algjörlega út úr korti við allan veruleika. Íslensku bankarnir eru metnir á meira en sem nemur landsframleiðslunni hér á landi.

Nú spáir greiningardeild Íslandsbanka að hlutabréfaverð verði nokkuð stöðugt út árið og hljóta margir að bölvva þeim í sand og ösku fyrir að spilla gleðinni. Þeir eru nefnilega ekki margir sem átta sig á því að þátttakendur á markaði hafa allir hagsmuni af því að hlutabréfaverð haldi áfram að hækka svo gott sem endalaust. Eigendur hlutabréfa hafa augljósa hagsmuni – reyndar eru þeir margir í góðum málum eftir að hafa skuldbætt sig í topp til að kaupa hlutabréf sem svo hafa hækkað í kjölfarið. Þeir eru í svipaðri stöðu og aðrir Íslendingar sem hafa grætt milljónir á hækkanandi fasteignaverði. Eigið fé manna rýkur upp úr öllu valdi þegar skuldbættir hækka hraðar heldur en skuldirnar.

En það er eins með hlutabréfamógúlanum og okkur hin að þeim er vandi á höndum með að leysa út hagnaðinn. Venjulegt fólk þarf að kaupa sér nýtt húsnæði á uppsprengdu verði en mógúlarinn þurfa að setja peningana sína eitthvað annað. Pappírshagnaðurinn er orðinn geigvænlegur en hætt er við að verulegt hikst kæmi í markaðinn ef stórlaxarnir tækju upp á því að innleisa þennan hagnað í stórum stíl.

Hvað mun til dæmis gerast ef Björgólfur Thor ákveður að losa sig út úr fjárfestingu sinni í Actavis? Þá er hætt við að það þurfi að vera innmúrað og innviðt að einhver taki á sig þá áhættu þannig að markaðurinn sjálfur verði ekki látinn bregðast við þeim tíðindum. Samtrygging stóru fiskanna á markaðinum felst í því að allir geti treyst hver öðrum til þess að hlaupt ekki undan merkjum í því verkferni að halda hlutabréfaverðinu uppi. Í þessu eins og svo mörgu öðru ríður á að allir standi saman en enginn sviki með að selja.

Þetta er allt ein stór spilaborg á íslenska markaðnum og nú er hún að hruni komin. Eins og fyrr segir er Aurasálin ekki með eina einustu krónu í þessari svikamyllu sem menn kalla Kauphöll Íslands. Aurasálin sér við auðvaldinu og lætur ekki blekkjast.

Nú upphafst sá tími á ný á Íslandi þar sem raunveruleg verðmæti fara að skipta máli. Undirstöðuatvinnuvegirinn, sjávarútvegur, landbúnaður og álbræðsla, munu rísa á ný og stórfengleg mannvirki á vegum ríkis og sveitarfélaga munu rísa og enginn mun væla lengur um ofpenslu því tími ríkisinngrípa verður runninn upp á ný.

Andleg einkaþjálfun gegn streitu

Ólafur Þór Ævarsson geðlæknir aðstoðar fyrirtæki við að verja mannauðinn sinn. Fyrirtæki hans Forvarnir ehf. gerði nýverið samning við Landsnet sem felur í sér fræðslu og þjónustu við starfsmenn til að vinna gegn streitu og auka velliðun þeirra á vinnustað. Hafliði Helgason tók sér hádegishlé frá amstri dagsins til að ræða við hann um streitu og mannauð.

Það er mikilvægt fyrir fyrirtæki að sinna vel viðhaldi þeirra tækja sem notuð eru við starfsemi. Ýmist eru viðhaldsdeildir í fyrirtækjum eða þjónustan er keypt annars staðar. Markmiðið er að tækin séu í lagi og að þau endist sæmilega.

Nútímafyrirtæki byggja á þekkingu starfsmanna og hugtakið mannauður er sífellt að verða meira áberandi í umræðu um þau fyrirtæki sem fremst standa. Fyrirtæki sem búa yfir velmenntuðu starfsfólki og byggja allt sitt á þekkingu og reynslu þess. Ólafur Þór Ævarsson geðlæknir rekur fyrirtækið Forvarnir sem nýlega gerði samning við raforkuflutningafyrirtækið Landsnet þar sem markvisst er unnið að eðlilegu viðhaldi mannauðsins með forvörnum gegn streitu. Þetta er tímamótasamningur þar sem bæði er um að ræða fræðslu og einkaþjálfun. „Streitu-skólinn er nafnið á þessum fræðslupakka sem við höfum verið með. Við göngum skrefi lengra núna í þessum samningi með eflingu viðtalsþáttarins. Við höfum verið í vandræðum með hvað við eigum að kalla þetta. Á ensku heitir þetta „coaching“ sem stundum er kallað handleiðsla. Landsnetsmenn kalla þetta trúnaðarmenn og við höfum stundum kallað þetta í hálfkæringi andlega einkaþjálfun sem ég held að fólk skilji mjög vel þar sem það hefur samlíkinguna við einkaþjálfara í líkamsrækt.“

LÖNGUN TIL EN LEIÐIRNAR VANTAÐ

Markmiðið er að efla varnir gegn álagi og að koma í veg fyrir vanlíðan. „Í þessu er líka umfjöllun um persónurnar. Hvernig þær bregðast við með mismunandi

hætti og um samskipti.“ Ólafur Þór segir að í velreknun fyrirtækjum sé mikil hugsun um þessi mál. „Það hefur kannski vantað leiðir til þess að gera þetta öflugra. Löngun stjórnenda til að viðhalda góðri heilsu starfsmanna hefur kannski komið fram í blóðþrýstingsmælingum eða blóðfitumælingum eða í því að huga að vinnustellingum og lýsingu.“ Ólafur Þór segir að það sé einkum vel rekin fyrirtæki með öflugra starfsmannastefnu sem leiti til Forvarna. „Það er á vissan hátt áhyggjuefni og maður spyr sig hvað hinir séu að gera. Í dæmi Landsnets, þá er fyrirtækið með framsækna hugmynd um meira en fræðslu. Hjá þeim er þetta ekki bara forvörn heldur líka eflingarátak. Markmiðið er að það myndist trúnaðarsamband milli einkaþjálfarans og starfsmanns.“

Meðal þess sem Ólafur Þór og samstarfsfólk hans beitir er svonefnt streitukort. „Við búum til streitukort fyrir hvern einstakling og förum í gegnum hvaða streituvaldar eru til staðar og hvernig viðkomandi bregst við þeim. Hvaða eiginleika hann hefur og hvernig hann getur varið sig.“ Ólafur segir mikilvægt að átta sig á því að við erum mismunandi og það sem veldur einum streitu hefur engin áhrif á annan. „Svo höfum við í stærri fyrirtækjum búið til streitukort fyrir fyrirtækið, þar sem farið er í gegnum stemningu og starfsanda.“

FYRR TEKID EFTIR LÍKAMA EN ANDA

Ólafur stundaði doktorsnám í geðlækningum í Gautaborg. „Ég vann þar með fólk sem átti í vandræðum með streitu, var með streitu-

VELLIÐAN STARFSMANNA Ólafur Þór Ævarsson, geðlæknir, aðstoðar fyrirtæki við að bæta andlega líðan starfsmanna og vinna gegn streitu. Streita getur haft alvarlegar afleiðingar á heilsu starfsmanna, veldur fjarvistum og lélegri nýtingu mannauðs fyrirtækja.

tengda sjúkdóma. Aðallega geðsjúkdóma eins og kvíða og þunglyndi. Samhliða því var ég í vísindarannsóknum þar sem ég var að skoða lífsferil fólks frá fæðingu með tilliti til heilsuþátta. Einhvern veginn hefur þetta kveikt þann áhuga hjá mér að fara út í þetta forvarnarstarf, ekki bara viðgerðir.“

Ólafur segir að í vinnu geðlæknisins verði á vegi hans fólk sem hefur farið illa á streitu. „Fólk virðist ekki taka

eins fljótt eftir andlegri vanlíðan og þeirri líkamlegu. Maður sér síður hættuljósin. Þetta endar svo oft með mikilli vanlíðan, kvíða og depurð, enda þótt maður geti séð að ferlið sem var í gangi var tiltölulega auðþekkjanlegt og einfalt að grípa inn í það. Sumir myndu segja að það væru fordómar að gera ekki eitthvað í málinu. Við eigum að vera svo dugleg. Á seinni árum hafa komið fram mjög góðar rannsóknir, margar þeirra umdeildar þó, sem að sýna hvað streita getur verið slæm fyrir líkamann.“

Ólafur segir rannsóknirnar umdeildar einkum vegna þess að niðurstöður sumra þeirra hafi verið svo alvarlegar að menn séu ekki tilbúnir til að trú þeim. „Til dæmis það að heilinn geti skemmt af streitu. Í umfjöllun um hjartasjúkdóma er lítið talað um streitu þótt það sé alveg ljóst í læknavísindunum að streita er einn af megináhættuþáttum kransæðasjúkdóma.“

Í umfjöllun um hjartasjúkdóma er lítið talað um streitu þótt það sé alveg ljóst í læknavísindunum að streita er einn af megináhættuþáttum kransæðasjúkdóma.“

ÁLAG EKKI ENDILEGA NEIKVÆTT

Það er því ábyrgðarhluti að leggja á starfsmenn meira en þeir ráða við. „Það er miklu auðveldara að gagnrýna starfsmann fyrir að hann standi sig ekki í stykkinu og reyna að losa sig við hann, heldur að bæta vinnuferli í fyrirtækinu til þess að enginn lendi í þessu.“ Ábyrgðin er líka hjá okkur sjálfum. Við erum ólík og Ólafur segir mikilvægt að menn velji sér starfsvettvang út frá því sem hentar persónuleikanum. „Það er líka list stjórnandans að greina starfsmenn sína og átta sig á hvað hentar hverjum og einum. Góðir stjórnendur hafa mikla næmni fyrir því í hverju fólk blómstrar. Álag þarf ekki endilega að vera neikvætt. Það er álag að halda jólni.“

Fyrirtækin eru að vakna til vitundar og Forvarnir rétt að byrja vegferð sína í mikilvægu verkefni. „Þetta fallega hugtak mannauður er að skýrast í hugum okkar. Starfsemi okkar er viðleitni til að skýra þessa hluti og færa fyrirtækjunum verkferi sem er auðvelt að nota. Margir starfsmannastjórar vilja gera vel, en vita ekki nákvæmlega hvernig er best að gera það. Við reynum því að vera í sambandi við fyrirtækin og sníða þjónustuna að þeirra þörfum, því fyrirtækin eru mismunandi eins og einstaklingarnir.“

Sjálfur vinnur Ólafur mikið eins og margir Íslendingar. Hann segir hvern og einn verða að finna hvað hentar til að losa sig við vinnustreituna. „Það hentar mér ekki að undirbúa mig með galla og skó í ræktina á ákveðnum tímum. Ég fer frekar út að ganga eða spila á pianó. Svo er ég að læra spænsku.“ Hann segir fjölskylduna hafa gaman af ferðalögum og fara á skíði. „Í raun og veru reynum við að vera saman í einhverju einföldu. Ég bý við mikið skipulag í vinnunni og mér finnst gott að hafa samveruna með fjölskyldunni án mikils skipulags.“

HÁDEGISVERÐURINN

Með Ólafi Þór Ævarssyni

geðlækni og stofnanda Forvarna ehf.

Hádegisverður fyrir tvo á TGI Friday's

Pasta með tómötum og basil
Hamburgari Jack Daniel's

Drykkir

Sóðavatn

Kóki

Alls 2.600 krónur

Humarhúsið

Humarhúsið • Amtmannstíg 1 • 101 Reykjavík • Sími: 561 3303 • humarhusid.is

Íslenskt Reyka vodka komið í sölu

Skoski framleiðandinn Willam Grant, sem þekktur er fyrir framleiðslu sterkra drykkja á borð við Glenfiddich og Grantís, stendur fyrir framleiðslu Reyka vodka í Borgarnesi. Markaðssetning í Bandaríkjunum er komin í gang og meðal annars hefur verið auglýst eftir íslensku fólki til kynningarstarfa fyrir Reyka í nokkrum borgum Bandaríkjanna.

Í fréttatilkynningu segir að Reyka vodkinn hafi vakið mikinn áhuga erlendra fjölmiðla þar sem jarðhiti og íslenskt hraun leika mikilvægt hlutverk í framleiðslu hans. Tugir erlendra blaðamanna hafi þegar komið til landsins til að kynna framleiðslunni og fréttir af vörnunni birst í fjölda blaða og tímarita vestan hafs og austan að undanfögnu. - hhs

Samstarf í fraktflutningum:

Eimskip og DHL semja

Eimskip hefur gert samning um aðgang að flutningsneti DHL hraðflutningsþjónustunnar í flug- og sjófrakt. Eimskip getur því boðið viðskiptavinum sínum hraðflutningsþjónustu DHL í viðbót við eigin þjónustu.

Eimskip og DHL nýta þegar daglegt fraktflug í sameiningu til og frá Evrópu. Með samstarfs-

samningnum eykst samstarf milli félaganna tveggja. DHL á Íslandi er í eigu Deutsche World Net í Þýskalandi sem rekur DHL flutningsfyrirtækið í yfir 220 löndum. Hjá félaginu starfa um 300.000 manns og er fyrirtækið leiðandi fyrirtæki á sviði hraðflutninga og flutningsþjónustu um allan heim. - hb

Fyrirtæki ársins í Færeyjum

Fiskþurrkunarfyrirtækið Faroe Marine Products (FMP) í Leirvík á Austurey í Færeyjum, sem Laugafiskur, dótturfyrirtæki Brims, á 45% eignarhlut í, var á dögnum valið fyrirtæki ársins í Færeyjum.

FMP þurrkar þorskhausu og hryggi fyrir Nígeríumarkað. Vöxtur Faroe Marine Products hefur verið mjög mikill og hraður, en fyrirtækið hóf starfsemi árið 2001 og var árið 2002 fyrsta heila rekstrarár þess.

Í rökstuðningi dómnefndar um val á FMP sem fyrirtæki ársins er bent á að FMP nýti orku frá sorpbrennslustöð og einnig er bent á þá staðreynd að fyrirtæk-

ið hafi stóraukið virði færeysks sjávarfangs, en áður en verksmiðja FMP var sett á stofn voru allir fiskhausar sem til féllu í Færeyjum nýttir í mjöl eða fluttir til Danmerkur þar sem þeir voru unnir í loðdýrafóður.

Þetta kemur fram á heimasíðu Brims.

FL Group selur ferða- skrifstofur

Svissneska ferðaheildsalan IS-Travel hefur keypt allar sölu-skrifstofur Íslandsferða á meginlandi Evrópu. Íslandsferðir eru dótturfélag FL Group en ferðaskrifstofurnar eru reknar undir nafninu Island Tours og eru meðal annars í Frakklandi, Hollandi, á Ítalíu, Spáni, í Sviss og Þýskalandi. Með sölunni munu Íslandsferðir hverfa af almennum neytendamarkaði og einbeita sér að sölu pakkaferða til ferðaskrifstofa um allan heim. Um fimmtíu manns starfa hjá Íslandsferðum eftir breytinguna. - hb

Katrín veldur atvinnuleysi

Eftir fellibylinn Katrínu sem reið yfir suðurríki Bandaríkjanna í lok ágúst eru 279.000 manns atvinnulausir. Talið er að töluvert fleiri störf muni tapast á næstunni í kjölfarið á fellibylnum Ritu. Þetta aukna atvinnuleysi og hækkandi olíuverð á stóran þátt í því að spád er minnkandi hagvexti í Bandaríkjunum á seinni helmingi þessa árs. Hagvöxtur stóð í 3,3 prósentum á ársgrundvelli á tímabilinu apríl-júní en ljóst er að sú tala verður lægri fyrir tímabilið júlí-september.

- hhs

Rafrænt gjafakort í Smáralind

Veldu jólagjafirnar tímanlega í ár!

Gefðu starfsmönnum jólagjöf að eigin vali! Rafræna gjafakortið í Smáralind er vinsæl jólagjöf sem þú getur verið viss um að hittir í mark hjá starfsmönnum jafnt sem viðskiptavinum. Láttu sérmerkja kortið fyrirtæki þínu til að gera gjöfina enn eftirminnilegri. Kortið fæst hjá þjónustuborði Smáralindar á 1. hæð fyrir hvaða upphæð sem er frá 1.000 krónum.

Veldu gjafakort sem þér þykir fallegast og við sérmeðkjum kortið þínu fyrirtæki.

Fáðu fallegar gjafaumbúðir utan um gjafakortið.

Verslanir opnar 11-19 virka daga, 11-18 laugardaga og 13-18 sunnudaga / smaralind.is / 528 8000

Fólksbílar

Aðrir bílar í fólksbílaflokk: Kia Cerato sjálfskiptur, Subaru Legacy sjálfskiptur.

Jeppar

50 km á dag

Innifalið í verði er 50 km akstur á dag og kaskótrygging með 80.000.- kr. sjálfþyrgð. ATH.: flugvallar- og skilagjald ekki innifalið þar sem við á.

Ótakmarkaður akstur

Innifalið í verði er ótakmarkaður akstur og kaskótrygging með 80.000.- kr. sjálfþyrgð. ATH.: flugvallar- og skilagjald ekki innifalið þar sem við á.

50 km á dag

Innifalið í verði er 50 km á dag og kaskótrygging með 150.000.- kr. sjálfþyrgð. ATH.: flugvallar- og skilagjald ekki innifalið þar sem við á.

Ótakmarkaður akstur

Innifalið í verði er ótakmarkaður akstur og kaskótrygging með 150.000.- kr. sjálfþyrgð. ATH.: flugvallar- og skilagjald ekki innifalið þar sem við á.

Budget bílaleiga: Einfalt val.

Budget bílaleiga, sími 562 6060, Vatnsmýrarvegi v/BSÍ, 101 Reykjavík, www.budget.is

Budget bílaleiga er á eftirfarandi stöðum á landinu: Reykjavík, Keflavík, Akureyri, Egilsstöðum, Þórshöfn og Bakkaflogvelli.

Budget
Car Rental

B₂B

ÞJÓNUSTUAUGLÝSINGAR VIÐSKIPTALÍFSINS

**NJÓTTU
HAUSTSINS**
Á HÓTEL KLAUSTRI**IH**
ICELANDAIRHOTELS
KLAUSTUR

S: 487 4900 klaustur@icehotels.is

icehotels.is

FRÉTTIR Á MAR.IS

Uppsagnir blasa við í
sjávarútveginum

Vikuafllinn í Grímsey 2 kg!

Tíu kvótahæstu útgerðirnar með
helming kvótansBæjarstjórinn á Akranesi verður hafnarstjóri
og starfsmannastjórinn bæjarstjóriStarfsgreinasambandið vill standa vörð um
mannréttindi og alþjóðavæðinguFréttir
Markaðstorg
Þjónustuflokkar
Sjómannafélög**mar.is**
Sérvefur um sjávarútveg**Gjafabox fyrir flest
milli himins og jarðar!**

Eingöngu sala til fyrirtækja.

Opíð frá kl. 08.00-16.00.

Réttarhálsi 2 - 110 Rvk - Sími: 535-8500 - Netfang: info@flora.is

**GRÆNN
MARKAÐUR****989**
BYLGJAN

Reykjavík síðdegis

Alla virka daga kl. 16-18.30

ER ÞITT FYRIRTÆKI
SÝNILEGT?**BROS**
AUGLÝSINGAVÖRUR
- með þínu merkiBros sérhæfir sig í sölu
og merkingum á fatnaði,
auglýsingavörum og fánum

SÍÐUMÚLA 33 • 108 REYKJAVÍK • SÍMI 581 4141 • WWW.BROS.IS

Einkanámskeið**Árangur í starfi**Námskeiðið beinist að því að þátttakandinn nái
meiri árangri í starfi, hafi betri stjórn á tíma
sínunum, virkji starfsfólk sitt betur og laði fram
öflugri og samstilltari liðsheimild.**Persónuleg stjórnun**Námskeiðið hentar stjórnendum sem vilja verða
marksæknari í vinnu og einkalífi og bæta
árangur sinn á öllum sviðum lífs síns.**Það sem gerir námskeiðin einstök:**

- Vandað lesmál
- Margskonar stjórnunarverkfæri
- Matslistar á eigin frammistöðu
- Mjög hagnýt verkefni
- Þú færð kennarann út af fyrir þig
- Námskeiðið hefst þegar þér hentar

Hringdu og við kynnum þér námskeiðin.

AFL TIL FRAMTÍÐAR

Síðumúli 1 • 108 REYKJAVÍK

Sími: 553 6147 • Netfang: atf@atf.is

allt tíska

Alla fimmtudaga

**KB BANKI HLÝTUR VERÐLAUN FYRIR
BESTU ÁRSSKÝRSLUNA ÁRIÐ 2004**
Jónas Sigurgeirsson og Ingólfur Helgason
taka við verðlaunagripnum úr höndum
Geirs H. Haarde.**KB með
bestu árs-
skýrsluna**KB banki hlaut á dögnum verð-
laun Stjórnvísis, félags um fag-
lega stjórnun, og Kauphallar Ís-
lands fyrir ársskýrslu ársins
2004. Verðlaunin voru veitt við
hátiðlega athöfn á ráðstefnu fé-
laganna tveggja. Íslandsbanki og
Actavis lentu saman í öðru til
þrjúja sæti og gerði dómnefnd
ekki upp á milli þeirra.Dómnefndin var skipuð þeim
Guðfinnu S. Bjarnadóttur, rektor
Háskólans í Reykjavík; Heimi
Haraldssyni, löggitum endur-
skoðanda, og Stefáni Halldórs-
syni, framkvæmdastjóra Lífeyr-
issjóðs verkfræðinga. Dóm-
nefndin var sammála um að árs-
skýrsla KB banka væri ítarleg og
vönduð og gæfi hluthöfum og
fjárfestum góða mynd af starf-
semi og stöðu bankans, helstu
viðfangsefnum, þróun og vexti.

FÓLK Á FERLI

ANNA HULD ÓSKARSDÓTTIR hefur verið
ráðin í starf forstöðumanns þjónustu-deildar Eimskips en
hún hóf störf hjá
Eimskip 22. septem-
ber síðastliðinn.
Anna Huld hefur
starfað sem fram-
kvæmdastjóri þjón-
ustusviðs hjá Og
Vodafone frá árinu2004. Hún tók við starfi forstöðumanns
þjónustuværs árið 2003 (eftir sameiningu
TALS og Íslandssíma) en gegndi áður
starfi framkvæmdastjóra þjónustusviðs
hjá TALi frá október 1999. Áður hafði
Anna Huld sinnt starfi þjónustufulltrúa
og vaktstjóra á þjónustusviði TALS frá
árinu 1998. Anna Huld lauk MBA-gráðu
með áherslu á rafræn viðskipti GEM
(Global eManagement) frá Háskólanum
í Reykjavík árið 2002. Hún útskrifaðist
með BA-próf í sálarfræði frá Háskóla
Íslands árið 1993.**SIGRÍÐUR MARGRÉT ODDSÓTTIR** hefur
verið ráðin framkvæmdastjóri Já, dóttur-
urfélags Símans. Sigríður útskrifaðist með
B.Sc.-gráðu af mark-
aðssviði rekstrar-
fræða við Háskólann
á Akureyri 1999. Hún
starfaði sem ráðgjafi
og lykilverkskiptastjóri
hjá IMG Gallup 1999-
2005 og var forstöðumaður IMG Gallup
á Akureyri 2002-2005.

VIÐ KAUP Á EGLA BRÉFABINDUM ERTU AÐ TRYGGJA MÖRGUM EINSTAKLINGUM BETRI FRAMTÍÐ

BIC Atlantis
penni
Verð 119 kr/stk

FÁST Í ÖLLUM BETRI BÓKAVERSLUNUM

Teygjumöppur
af öllum gerðumGeisladiskar þar sem gæðin skara framúr
fást í 10, 25, 50 og 100 stk einingumMjúkar möppur
sem passa vel í
bakpokann.**PILOT FEED GP4**
Skriflitur 4 lita
VERÐ 296 KR**PILOT SUPER GRIP**
VERÐ 98 KR**STABILO BOSS**
Margir litir.
Verð 89 kr/stk**MÚLALUNDUR**

Ljósritunarpappír 394 kr/pakningin

Vinnustofa SÍBS • Hátúni 10c • Sími: 562 8500 • 562 8501 • Fax: 552 8819 • Heimasíða www.mulalundur.is

STOLTIR STARFSMENN Magnús Ólafsson, framkvæmdastjóri markaðssviðs; Rósmundur Magnússon, prentsmiðu- og verkefnastjóri; Berglind Hafþórsdóttir framkvæmdastjóri og Hilmar Sigurðsson, stjórnarformaður Íslandsprents, fögnuðu nýjum vélakosti í nýju húsnæði.

Gleðihátíð Íslandsprents

Íslandsprent blés til gleðihátíðar á föstudaginn var í tilefni flutnings í nýtt og glæsilegt 2.600 fermetra húsnæði að Steinahelli 10 í Hafnarfirði. Fyrirtækið hefur verið í töluverðri uppbyggingu undanfarið og hefur meðal annars fjárfest í nýjum hágæðavélum. Ýmsir viðskiptavinir og velunnarar Íslandsprents voru mættir til að samfagna á þessum tímamótum og var þeim skemmt með söng Ragga Bjarna og Papanna. Hátíðin endaði svo með mikilli flugeldasýningu sem Björgunarsveit Landsbjargar í Hafnarfirði stóð fyrir. - hhs

HJÓNIN SKEMMTU SÉR VEL Guðrún Erna Narfadóttir og Jón Sturla Ásmundsson.

Actavis á Europe's 500

Actavis hefur hlotið tilnefningu í nýjustu útgáfu Europe's 500 sem eitt af þeim 500 fyrirtækjum í Evrópu sem eru í hvað örustum vexti á árinu.

Í tilnefningu Europe's 500 segir að vöxtur Actavis undanfarið þrjú ár hafi verið framúrskarandi og því sé því skipað á meðal 500 efstu fyrirtækjanna sem voru valin í 25 Evrópulöndum. Jafnframt að framtíðar Actavis skipi því á meðal þeirra fimmtíu bestu.

Europe's 500-listinn er tekinn saman af samtökum sem hafa aðsetur í Brussel í Belgíu og nefnast Europe's Entrepreneurs for Growth. Markmið samtakanna er m.a. að vekja athygli á þeim fyrirtækjum í Evrópu sem eru í örustum vexti. Listinn var fyrst birtur árið 1995 en Delta, sem síðar varð Actavis, var tilnefnt á sama lista fyrir árin 2001 og 2002.

ÞYÐINGARJÓNISTA Bogá Arnars

Enska - danska - sænska - norska - þýska
Sérhæfing í fjármálum, lögfræði,
læknisfræði, lyfjafræði, verkfræði
Sími 587 3690 • Fax 587 3691 • baf@centrum.is

Aðalflutningar

Öryggi alla leið

Innanlandsflutningar eru okkar fag.

Flytjum **hvað** sem er, **hvert** sem er, **hvenær** sem er.
Tökum ekkert aukagjald.

Vatnagarðar 6 • Reykjavík • Sími: 5813030

KAMPAKÁTIR Þeir Lúdvík Geirsson og Hilmar Sigurðsson voru kátir á Gleðihátíðinni.

HÚSID

FASTEIGNASALA
533 4300

Ingvaldur Mar Ingvaldsson viðskiptafræðingur, ingvaldur@husid.is
Salómon Jónsson lögg. fasteignasali

Söluskrá á www.husid.is

NÝTT Á SKRÁ, JÓN INDÍAFARI, lagerinn og viðskiptasamböndin eru fól ásamt þessu þekktu nafni. Tilvalið fyrir þá sem eru að hefja rekstur eða vilja útfæra þann rekstur sem þeir eru nú þegar með.

NÝTT Á SKRÁ, KVENNFATAVERSLUN á Laugavegi, 7 ára gömul verlsun með hið þekktu merki Earth Collection og fleiri góð merki.

NÝTT Á SKRÁ, VEITINGARSTAÐUR á Laugavegi, búinn að vera í rekstri í mörg ár, lítill kósí staður.

Ef þú átt veitingarstað á góðum stað sem ekki er í rekstri þá erum við með kaupanda af slíkum stað.

Suðurlandsbraut 50 (bláa húsin við Faxafen)
Sími: 513-4300
Fax: 513-4301

Haraldur
ÁSTARFLEYIÐ
20. Október

SIRKUS

25.000
KR. TUTTUÐUGFIMMÞÚSUND

Skoðið sýnishorn og lesið umsagnir viðskiptavina á vefsíðu okkar www.8.is

8
ALLRA ÁTTA
VEFSÍÐUFYRIRTÆKI

SEÐILLINN GILDIR SEM **25.000,- KR.** AFSLÁTTUR AF VEFSDUHÖNNUN!
NOTAÐU SEÐILINN VELI
GILDIR TIL 31. DESEMBER 2005

Veitrigga til ALLRA ÁTTA...

Stjórn á útgjöldum

Eru Íslendingar að einhverju leyti eftirbátar nágrannalanda sinna þegar kemur að viðhorfi til fjármála?

Þeir sem hafa búið erlendis kynnast því oft að eigin raun. Við erum að sumu leyti ennþá föst í „þetta reddast“ hugsuninni sem þekktist minna meðal annarra þjóða. Við höfum þó litlar beinar samanburðarupp-

þegar þau eru tekin og um fjárfestingar í hlutabréfum og almenna eignauppyggingu. Það er mikilvægt að bankarnir hafi velgengi viðskiptamanna í huga og aðstoði þá við úrlausn þessara mála. Íslandsbanki veitir sínum viðskiptavinum ráðgjöf og þjónustu tengda eignauppyggingu þannig að þeir sem hafa ekki áhuga eða tíma til að

TÖLVUPÓSTURINN
Til Almars Guðmundssonar
framkvæmdastjóra eignastýringar Íslandsbanka

setja sig inn í einstaka þætti fjármála, t.d. um ávöxtun eigna, eiga þess kost að fá aðstoð sérfræðinga bankans við að skipuleggja þessi mál. Við finnum fyrir miklum áhuga á slíkri þjónustu.

Hversu mikilvægt er fyrir stjórnendur fyrirtækja að vera glöggir á tölur í starfi sínu?

Það hlýtur að skipta miklu máli. Það er nú einu sinni svo að einn lykilþáttur í stjórnun fyrirtækja snýst um afkomutölur, áætlanagerð og markmið þeim tengd. Þess vegna er nauðsynlegt að stjórnendur séu vel ilæsiri á tölurnar og ekki síður að þeir skilja samhengi hlutanna. Þeirra viðfangsefni er í grunninn ekkert ólíkt því sem einstaklingarnir eru að fást við – það þarf að skipuleggja fjármálin og fylgja þeim eftir til skemmri tíma og ekki síður að setja og fylgja eftir lengri tíma markmiðum.

Hvernig geta Íslendingar breytt viðhorfi sínu til fjármála?

Um þessar mundir leggur fólk mikla áherslu á að lækka greiðslubyrði til að skapa svigrúm til lífsgæða og athafna í núinu. Þetta leiðir af sér að eignauppygging í gegnum fasteignakaup er oft á tíðum hæg sem þýðir að fólk þarf að vera enn meðvitaðra en áður um að byggja upp fjármálaeigar eignir í gegnum lífeyris-sparnað og annan sparnað. Við teljum þess vegna að fólk þurfi að breyta viðhorfi sínu þegar kemur að eignauppyggingu til lengri tíma. Við þurfum að hafa skýr markmið um okkar ráðstöfunartekjur þegar eftirlaunaaldri er náð og setja fram sparnaðaráætlun í samræmi við það. Í sparnaði vinnur tíminn með okkur og því mikilvægt að byrja strax. Íslandsbanki er að fara af stað með áttak til að vekja fólk til umhugsunar um fjármálin og kveikja meiri áhuga og vitund á fjármálum. Það geta allir orðið betri.

Hvað er færni í fjármálum?

Færni í fjármálum snýst um að fólk hafi tök og getu til að skipuleggja og stýra sínum útgjöldum og tekjum á þeim efnunum. Fólk er líka farið að uppgötva í ríkari mæli hversu auðvelt og mikilvægt það er að byggja upp sjóð og undirbúa þannig framtíðina.

Hvernig er hægt að þjálfra færni í fjármálum?

Grunnur að því að þjálfra fjármálaeigendur er að kveikja áhuga á fjármálum og að viðhorfið sé jákvætt. Mikilvægt er að áhugi og grunnþekking á fjármálum byggist upp í gegnum skólastarfið og ekki síður inni á heimilum. Íslandsbanki hefur í gegnum árin lagt mikla áherslu á að fræða viðskiptavinum um hvernig best er að haga málum og hvað ber að hafa í huga um fjármálin hverju sinni. Þann þátt erum við enn fremur sífelld að efla. Á þessu ári höfum við þegar haldið marga áhugaverða fundi og námskeið, t.d. um skipulag lífeyris- og eftirlaunasparnaðar og mikilvægi lífeyris-mála almennt, um húsnæðis-lán og hvað þarf að hafa í huga

GESTIR Á RÁÐSTEFNU ÍSLANDSBANKA OG HÁSKÓLANS Í REYKJAVÍK Fjöldi fólks lagði leið sína á ráðstefnuna en þar töluðu nokkrir af helstu sérfræðingum í Bandaríkjunum í fjármálalæsi auk þess sem kynntar voru niðurstöður könnunar Íslandsbanka á viðhorfi almennings til fjármála.

Fjármálalæsi fyrir komandi kynslóðir

Íslandsbanki og Háskólinn í Reykjavík héldu á dögunum ráðstefnu um fjármálalæsi. Meðal fyrirlesara á ráðstefnunni voru sérfræðingar frá Bandaríkjunum, sem teljast í fremstu röð þegar kemur að fjármálalæsi. **Hjálmar Blöndal** hlustaði á fyrirlestra og kynnti sér samstarf aðilanna tveggja.

Hugtakið fjármálalæsi er nýlegt hér á landi. Það hefur þó lengri sögu erlendis, ekki síst í Bandaríkjunum þar sem kennsla og rannsóknir hafa verið stundaðar um árabil á því sem kallað hefur verið á ensku *Financial Literacy*.

Íslandsbanki hyggst nú í samstarfi við Háskólann í Reykjavík halda námskeið fyrir almenning um færni í fjármálum og var ráðstefna bankans sem haldin var í samvinnu við Háskólann í Reykjavík um fjármálalæsi upphafið að frekari kynningu aðilanna tveggja á vitundarvakningu meðal almennings um fjármál. Íslandsbanki ætlar á næstunni að dreifa á öll heimili fræðsluriti um eignauppyggingu og færni í fjármálum.

Íslandsbanki kynnti á ráðstefnunni niðurstöður könnunar sem bankinn gerði um viðhorf almennings til fjármála. Þar kom meðal annars í ljós að tæplega sextíu prósent aðspurðra sögðust hafa mikinn áhuga á fjármálum en þegar sömu aðilar voru spurðir hvort þeir höfðu þekkingu á fjármálum sögðust aðeins rúmlega þrjátíu prósent hafa mikla þekkingu á fjármálum.

Almar Guðmundsson, framkvæmdastjóri eignastýringar hjá Íslandsbanka, sagði það ljóst að mikill áhugi væri á fjármálum hjá almenningi en byggja þyrfti upp færni. Hann sagði að nútímamaðurinn legði fyrst og fremst áherslu á lága greiðslubyrði og svigrúm til lífsgæða á þeim tíma sem hann lifði í þegar kæmi að húsnæðismálum en hugsaði því minna um að byggja upp eignir enda væri eiginfjármýndun hæg.

Þessar staðreyndir sagði Almar kalla á að auka

áherslu á uppbyggingu á fjármálaeigum eigna ef fólk ætlaði sér að hafa svigrúm til lífsgæða í framtíðinni. Í könnun Íslandsbanka kom fram að karlar spöruðu hærri upphæð á ári en konur, um 240.000 krónur á móti 140.000 krónum hjá konum. Það skipti hins vegar máli hvernig almenningur hygðist ávaxta peningana og að bankarnir gegndu þar mikilvægu hlutverki því þeir hefðu náð mikilvægum árangri og hefðu mikla sérfræðisþekkingu. Þeir ættu því að deila þekkingu sinni með almenningi.

Meðal erlendra fyrirlesara á ráðstefnunni var dr. William L. Anthes, formaður samtakanna National Endowment for Financial Education. Hann sagði að Íslendingar gætu lært af þeim mistökum sem Bandaríkjamenn hefðu gert. Anthes sagði að margir gerðu sér ekki grein fyrir því að það kæmi að skuldadögum. Þeir sem tækju lán vissu margir hverjir ekki að það þyrfti að greiða þau til baka. Mikilvægt væri að átta sig á því að það væri hægt að byggja upp eignir á sama hátt og það væri hægt að byggja upp skuldir og fólk gæti valið þar um. Hann sagði að það væri leikur einn að fá greiðslukort í Bandaríkjunum og að dæmi væru um að ungt fólk í Bandaríkjunum hefði framið sjálfsmorð út af of háum greiðslukortareikningum. Mikilvægt væri að fræða ungt fólk um fjármál og að um sex hundruð þúsund nemendur í Bandaríkjunum fengju námsefni samtakanna um fjármálalæsi á hverju ári. Það væri ekki síður mikilvægt í samfélagi eins og Íslandi sem hefði alla burði til að kenna komandi kynslóðum að spara frekar en að skuldsetja sig.

MÁLID ER
Fjármálalæsi

Þar kom meðal annars í ljós að tæplega sextíu prósent aðspurðra sögðust hafa mikinn áhuga á fjármálum en þegar sömu aðilar voru spurðir hvort þeir höfðu þekkingu á fjármálum sögðust aðeins rúmlega þrjátíu prósent hafa mikla þekkingu á fjármálum.

Galleri List

Íslensk list - fyrir alla

Skipholti 50d | s: 581 4020

Glæsileg ný lína af flötum Philips sjónvarpstækjum

Philips Flat sjónvarp með Ambilight

Það verður ekki aftur snúið. Þú munt aldrei vilja slökkva á Ambilight tækninni, þeirri fyrstu og einu í heiminum. Myndir og litir fá aukna vídd – ólíkt öllu sem þú hefur séð. Flöt sjónvörp með Ambilight frá Philips – næsta skref í framþróun sjónvarpstækninnar.

PHILIPS
sense and simplicity

Heimilistæki

SÆTÚNI 8 • SÍMI 569 1500 • www.ht.is

UMBODSMENN UM LAND ALLT

BANKAÞÓLFID

Þjóðin loks á Jótlandsheiðum

Fjárfestingar Íslendinga í Danmörku taka sífellt á sig nýja mynd. Í danska blaðinu I dag – Industriens Dagblad segir Karl Otto Nicolajsen hjá atvinnu- málaraði Álaborgar að þeir hafi átt í viðræðum við íslenska fjárfesta um að fjárfesta á Jótlandi.

Ekki hefur allt gengið sem skyldi á Jótlandi og grípa menn því fegin hendi ef Íslendingar vilja fjárfesta á svæðinu. Ef vel gengur gætu Íslendingar orðið herrabjód á Jótlandi. Það er svólitíð fyndið í því sögulega ljósi að sú var tíð þegar harðindi ríktu á Íslandi, að konungur Dana taldi koma til greina af hagkvæmnisástæðum að leggja niður byggð á Íslandi og flytja þjóðina í heild sinni á Jótlandsheiðar.

Erfitt að spá

Íslenski hlutabréfamarkaðurinn heldur áfram að koma skemmtilega á óvart. Greining Íslandsbanka sendi frá sér nýja afkomuspá í gær. Þeir Íslandsbankamenn eru ófeimnir við að viðurkenna hverfuleika spánna og geta þess í inngangi að þeir hafi fjórum sinnum þurft að endurskoða spá sína, þar sem markaðurinn hafi uppfyllt þeirra villtustu drauma skömmu eftir að þeir birtu spá sína. Reyndar hafa þeir glímt við sama vandamál undanfarn þrjú ár, en hlutabréfamarkaðurinn hefur venjulega uppfyllt margra mánaða spár á örfáum vikum. Nú spáir Íslandsbanki lítilli hækkun það sem af er ári, en spurning hvað það taki markaðinn marga daga að ná þeirri spá.

Hræringar á dagblaðamarkaði

Frá og með öðrum laugardegi mun Blaðið koma út á laugar- dögum og verður dreift með Morgunblaðinu eldsnemma að morgni. Bætist Blaðið því í hóp þriggja annarra dagblaða sem koma út sex sinnum í viku eða oftar. Á markaðnum velta menn fyrir sér hver áhrifin munu verða af þessu samstarfi Morgunblaðsins og Blaðsins en umræðan að undanförunu hefur hleypt samkeppninni í nýjan farveg þar sem harðar er tekist á en áður. Margir spá því að jafn- vel verði tilkynnt fyrr en síðar um frekara samstarf millil Blaðsins og Morgunblaðsins og að Blaðinu verði dreift ókeypis með Morgunblaðinu á morgn-

50%

Aukning tekna ríkissjóðs af fjármagnstekju- skatti í fyrra.

1.700

fermetra verslun tiskukeðjunnar Next sem verður opnuð í nýbyggingu við Kríngluna næsta vor.

820

milljarðar króna sem rússneski auð- jöfurinn Roman Abramovich hagnað- ist á af sölu á hlut sínum í oliufélaginu Sibneft.

SONY

3 spólur, taska og klippihugbúnaður fylgir!

DCR-PC53

Stafræn tökuvé

- Flott stafræn miniDV myndbandstökuvél.
- Carl Zeiss linsa
- 10x aðdráttur um linsu
- Tengistöð fylgir

7.354 krónur á mánuði*

eða 74.950 krónur staðgreitt.

DCR-PC55

Stafræn tökuvé

- Flott stafræn miniDV myndbandstökuvél.
- Carl Zeiss linsa
- 10x aðdráttur um linsu
- Tengistöð fylgir

7.895 krónur á mánuði*

eða 79.950 krónur staðgreitt.

DCR-HC22

Stafræn tökuvé

- Flott stafræn miniDV myndbandstökuvél.
- Carl Zeiss linsa
- 20x aðdráttur um linsu
- Tengistöð fylgir

5.910 krónur á mánuði*

eða 57.950 krónur staðgreitt.

like.no.other™

Sony Center Krínglunni
588-7669 / 588-SONY
www.sonycenter.is

Sony Center

*Miðað við 12 vaxtalausar jafnar greiðslur á Visa eða Mastercard skuldabréf. 0,5% stimpilgjald bætist við samningsfjárhæðina og greiðist með jöfnum greiðslum yfir samningstímann.

NEC

Þú gengur að gæðunum vísu

VT-47 • Skjáværpi • Birta: 1500 ANSI LUMEN
• Upplausn: SVGA 800 x 600
• Skerpa: 400:1 • Þyngd: 2.9 kg

verð
kr. 89.900,-

VT-470 • Skjáværpi • Birta: 2000 ANSI LUMEN
• Upplausn: SVGA 800x600
• Skerpa: 400:1 • Þyngd: 2.9 kg

verð
kr. 119.900,-

verð
kr. 139.900,-

LT-180 • Skjáværpi • Birta: 2000 ANSI LUMEN
• Upplausn: XGA 1024x768
• Skerpa: 1000:1 • Þyngd: 2.9 kg

Sterkir og skýrir
NEC skjávarpar

ORMSSON

SÍÐUMÚLA 9 SÍMI 530 2800
www.ormsson.is